

Kostol sv. Jozefa, robotníka

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 16

Máj 2015

číslo 4

**Ježišovo víťazstvo
je aj naším víťazstvom**

Ježišovo víťazstvo je aj naším víťazstvom

Každé malé dieťa vie, čo je to rozprávka. Vie, že je to nejaký príbeh so šťastným koncom. Zväčša každá z rozprávok končí slovami: „...a žili, až kým nepomreli.“ Naozaj. Viete, prečo vznikli rozprávky? Pravdepodobne z veľkej túžby človeka po šťastí.

Dospelí však vedia, že rozprávky a rozprávkové bytosti sú iba vymyslené. Ako potom môže človeka urobiť šťastným niečo, čo je vymyslené, čo reálne neexistuje? Okrem toho je tu ešte ďalšia otázka. Ak rozprávka končí slovami: „...a žili, až kým nepomreli“, aká je tu nádej, aké je to šťastie, keď museli zomrieť?

Iste, malým deťom stačí šťastný koniec rozprávky. My dospelí však hľadáme zdroj svojho šťastia oveľa racionálnejšie. Ak už niečomu uveríme, musí to mať svoje zdôvodnenie. Existuje teda príbeh, ktorý by sa končil: „...a žili, a žili, a žili?“

Existuje. A nie je to rozprávka, ale je to realita, ktorú nám pripomínajú veľkonočné sviatky, sám zmŕtvychvstalý Pán a dotýka sa všetkých ľudí. Ježiš Kristus vstal z mŕtvych a ukázal sa ľuďom. Hrob, v ktorom Ježiš ležal, ostal prázdny. Anjel vyzýva ženy: „Podťe, pozrite si miesto, kde ležal.“

V bazilike Božieho hrobu v Jeruzaleme je nápis: „Odtiaľ vstal z mŕtvych Ježiš Kristus.“ Ježišov hrob zíva prázdnotou a hlása do celého sveta, že ten, čo tam ležal, už tam nie je, že vstal z mŕtvych.

Sviatok Veľkej noci založil sám Boh Ježiš svojím zmŕtvychvstaním.

Aký je však význam tohto sviatku pre nás? Vieme, že Ježiš nám svojím zmŕtvychvstaním zabezpečil spásu. Vieme, že od jeho zmŕtvychvstania už pre nás neexistuje smrť, že sme prešli zo smrti do života. Teda náš životný príbeh naozaj môže končiť slovami: „...a žili, a žili, a žili.“

d.o. Marek Hnat

meditačná snímka: M. Magda

OBSAH

ÚVODNÍK

Ježišovo Víťazstvo	2
A žiť sa musí, a žiť sa chce	3

KATECHÉZA

25. výročie biskupskej vysviacky	4
Homília na 4. veľkonoč. nedeľu rok B..	6
Prvá fáza nového zákona	8

ROZHOVOR

Sestry MBM N. Hrušov	14
----------------------------	----

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Mojich sedemnášť minút	19
30 spôsobov pre otcov	20
Oči	21
Tichý deň	22

SPEKTRUM MLADÝCH

O slovách, skutkoch a láske	24
Máš problém? (34. časť)	25
Čo ohrozuje slovenskú rodinu?	26
Ahoj deti!	27
Podakovanie	28
Trampoty v manželstve (92. časť) ...	29
Ohlášky	29
Stalo sa, stane sa	29
Prehľad bohoslužieb	30

SNÍMKY

Titulka:	M. Magda
Vnúťorná predná:	M. Magda
Vnúťorná zadná:	M. Magda
Vonkajšia zadná:	E. Jenča

SPEKTRUM

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu

Za vydanie zodpovedá:

Mgr. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Mgr. Anna Blizmanová

Grafika: Martin Magda

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116

www.vitaz.rimkat.sk

e-mail: vitaz@rimkat.sk,

spektrum@rimkat.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

ilustračná snímka: Peter Spusta

A žiť sa musí, a žiť sa chce...

Len v tom je dôvod všetkého bytia,
o to viac človeka...

„Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie...“

(Jn 10,10)

Životom zjavovať obraz Boha,
a tak svoj zmysel naplňať...

...žiť...! Okolnosti nie sú dôležité...

„Zmysel je v tom, že život má zmysel...“

(P. Rubik; Zdumienie)

Že Ježiš vstal z mŕtvych,

nie je len základná pravda ohlásenej viery, ale je
prapodstatné zdôvodnenie a vysvetlenie celého sveta
a každého človeka. Ved čo by ostalo, keby nebol život? Čo by
ostalo, keby nebol večný život?

Ale už len to, že život je, znamená, že je večný.

Bez Krista by sme to snáď mohli tušiť...

No On toto odveké ľudské tušenie prišiel potvrdiť
a tým priniesol človeku, ale i ostatnému stvoreniu
svoj veľkonočný dar a ním je **POKOJ!**

„Pokoje vám...!“ (Lk 24,36)

„Kto to môže pochopiť, nech to pochopí...“ (Mt 19,12)

V láske a radosi si vás objímam Kristovým pokojom.

S úctou Palo Ondřík z Kluknavy.

Košice, katedrála 15. marca 2015

25. výročie biskupskej vysviacky Mons. Alojza Tkáča

Pred 25 rokmi Sv. Stolica mohla konečne po rokoch komunistickej diktatúry usporiadať situáciu uprázdnených diecéz na Slovensku. Košická diecéza tak dostala svojho biskupa v marci roku 1990. Bol ním Mons. Alojz Tkáč. V krátkosti uvediem dátumy, ktoré rámcovali jeho službu pastiera Košickej partikulárnej cirkvi.

14. 2. 1990 - menovanie pápežom sv. Jánom Pavlom II. za apoštolského administrátora Košickej diecézy.

17. 3. 1990 - biskupská konsekrácia a ustanovenie za diecézneho biskupa. Hlavným svätiteľom bol kardinál J. Tomko a spolusvätiteľmi Mons. J. Korec a Mons. J. Sokol.

31. 3. 1995 - zriadenie druhej cirkevnej provincie na Slovensku, povýšenie Košíc na metropolu so sufragánymi biskupstvami Spiš a Rožňava, menovanie Mons. A. Tkáča za prvého košického arcibiskupa-metropolitu.

2. 7. 1995 - historická návšteva pápeža sv. Jána Pavla II. v Košiciach, svätorečenie sv. košických mučeníkov a odovzdanie pália prvému košickému arcibiskupovi.

10. 7. 2010 - Mons. A. Tkáč sa stáva emeritným arcibiskupom, vedenie arcidiecézy preberá Mons. Bernard Bober.

Vráťme sa ale ku dňu 17. marec 1990. Bola krásna slnečná sobota. Na všesportovom areáli v Košiciach sa zišlo vyše tridsaťtisíc veriacich. Boli prítomní aj zástupcovia štátnej správy. V nezabudnuteľnej atmosfére slobody všetci s nadšením prijali dar nového diecézneho biskupa. Všetci boli zapálení za duchovné hodnoty, za pravdu,

spravodlivosť a lásku.

Keď sa dnes spätne rozpomätám na to nadšenie, zdá sa mi, že sa v našich krátkych dejinách opakujú dejiny Izraelitov, keď vyšli z egyptského otroctva. Vychádzali s radosťou a plesaním, doprevádzaní Božími znameniami. Ale po zhruba tolkých rokoch ako my už sa na púšti klaňajú zlatému teľatu...

Tá ospevovaná sloboda nie je samospasiteľná. Je to výzva. Možno ju využiť i zneužiť. To druhé je, zdá sa, pre nás ľudí lákavejšie.

Mons. A. Tkáč sa však chopil ponúkanej slobody odvážne a činne. Pod jeho vedením sa v košickej diecéze začína veľký „bum“ náboženského života. Ozaj len hesloviť, aby som neunavoval, vypočítam najdôležitejšie diela tejto obnovy.

Budovanie:

V r. 1994 bola dokončená obnova svätyne Dómu sv. Alžbety, v marci 1994 bola konsekrácia pevného oltára v katedrále. 4. 10. 1990 začal činnosť obnovený diecézny kňazský seminár a Teologický inštitút v Košiciach.

Bol vybudovaný Diecézny kňazský domov vo Veľkom Šariši.

Od základu bol prebudovaný penzión Augustíneum v Bardejovských kúpeľoch.

Od roku 1990 sa v Košickej arcidiecéze postavilo 135 nových kostolov, obnovilo sa 190 starých kostolov – všetky boli konsekrované.

Bola obnovená biskupská rezidencia, postavené mnohé nové farské budovy a skoro všetky ostatné obnovené.

Mons. A. Tkáč hľadal finančné prostriedky, aby zabezpečil vy-

stavbu kostolov a všetkých vyššie menovaných budov i štipendiá pre študujúcich kňazov v Ríme, často navštevoval v Nemecku Kirche in Not a Renovabis. Na tieto ciele išli aj všetky dary, ktoré arcibiskup dostával.

Pastorácia:

V Košickej arcidiecéze bolo zriadených 37 nových farností, 13 nových dekanátov. Činnosť obnovila Arcidiecézna katolícka charita. Boli zriadené cirkevné školy: základné, stredné, zdravotnícke. Do diecézy sa vrátili pôvodné mužské i ženské rehole, ba prišli aj nové. V Košiciach na sídlisku KVP vznikol kláštor sestier Bosých karmelitánok, v Lorinčíku sa usadili bratia Bosí karmelitáni.

Farský kostol sv. Mikuláša v Prešove bol povýšený za konkatedrálu.

Farské kostoly sv. Egídia v Bardejove a Narodenia P. Márie vo Vranove n/T. dostali titul „Bazilika minor“.

Viacere pútnické kostoly dostali titul „diecézne svätyne“.

Bola obnovená Metropolitná kapitula kanonikov. Práve pri tejto slávnostnej sv. omši sa uskutoční aj inštalácia nového člena tejto kapituly Mons. Františka Šándora, dómskeho farára-dekana.

Na dvesté výročie založenia Košickej diecézy sa konala arcidiecézna synoda, ktorá vydala svoje dokumenty.

Pri Arcibiskupskej kúrii boli zriadené mnohé rady a komisie pre rozvoj pastorácie.

Za štvrtstoročie bolo v Košickej arcidiecéze vysvätených 360 kňazov a dvaja pomocní biskupi. Košickí kňazi sú aj v službách iných

diecéz po celom svete, v službách Slovenskej armády a policajného zboru, ba aj vo vatikánskych dikastériách. Z kňazov Košickej arcidiecézy Rímsky veľkňaz menoval 22 za svojich kaplánov a 2 za prelátov.

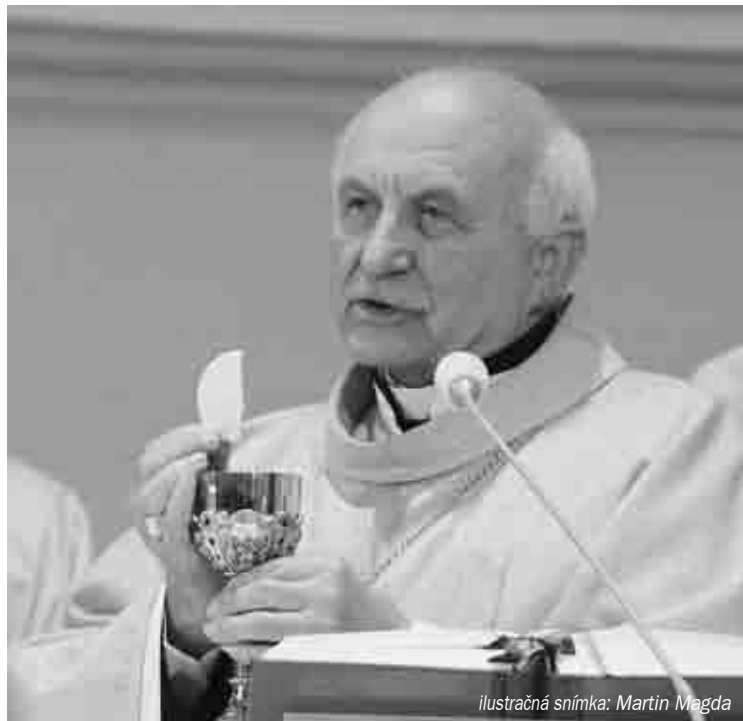
Okrem tejto biskupskej činnosti ad intra v arcidiecéze, ktorá samozrejme zahŕňala nespočetné návštevy farností pri príležitosti rôznych liturgických a pastoračných akcií, Mons. Alojz Tkáč zastával aj zodpovedné funkcie pri Konferencii biskupov Slovenska: bol dve funkčné obdobia podpredsedom KBS, predsedom Rady pre misie, predsedom Komisie pre klerikov, delegátom KBS pre Kolégium sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Keď vznikla Katolícka univerzita v Ružomberku, stal sa jej Veľkým kancelárom.

Mons. Alojz Tkáč bol počas arcipastierskej služby ocenený doktorátom honoris causa Krasnodarskej univerzity. Dostal Cenu Vyššieho územného celku Prešov a Cenu mesta Košice.

Iste, najväčšiu cenu pre oslávencu má zlatá a brilantová Jánскеho plaketa. Náš jubilant bol totiž 90-násobným darcom krvi. Túto činnosť mu, azda ako jedinú, nezazlieval ani komunistický režim.

Náš oslávencu si ale neželá byť oslavovaný. „Non nobis Domine, non nobis, sed nomini Tuo da gloriam“ - "Nie nás Pane, nie nás, ale svoje meno osláv". Biskupská služba je povolanie nie od ľudí, ani ho nenastolujú potreby tohto sveta. Je to povolanie, ktoré ustanovil Ježiš Kristus pre spásu ľudí, pre Božie kráľovstvo. Je to Božie povolanie a služba Bohu, preto jemu patrí sláva. My sme len neužitoční služobníci. Mons. A. Tkáč hovorí: „Ja som len neprekážal, nezaka-

ilustračná snímka: Martin Magda

zoval som dobré návrhy, vždy som si nechal poradiť." Biskup musí veriť Bohu, ale i ľuďom a mať dobré srdce. A musí veľa uniešť, veľa sklamaní. To je cena za dobro, ktoré sa s pomocou Božou vykoná. O túto službu sa náš oslávencu delil so svojimi pomocníkmi biskupmi Mons. Bernardom Boberom a Mons. Stanislavom Stolárikom, ktorí mu verne pomáhali a tak sa spolupodieľali na všetkom, čo Pán svojim Duchom daroval tejto arcidiecéze.

A čo my veriaci, aká je naša úloha v živote Cirkvi a aké je naše miesto popri biskupovi? Je jasné, že biskup sám bez veriacich, bez spolupracovníkov veľa nevykoná. Je ako generál bez vojska. Je zlé, ak sa voči biskupovi správame, ako v podobenstve o pracovníkoch vo vinici. Šomrali na hospodára, lebo sa im videlo, že je nespravodlivý. Všetkým dal po denári, hoci niektorí pracovali dlhšie, iní kratšie. V

službe Bohu a Cirkvi sa nedá porovnávať. Nikdy to nemôže byť tak, ako si to jednotlivci predstavujú. Každý má totiž vlastnú predstavu, vlastné pohľady a priority. Aj apoštoli na seba žiarili, závideli si. Spomeňme si na Zebedejových synov. Chceli sedieť v Božom kráľovstve - jeden po Ježišovej ľavici, druhý po pravici. Ostatní sa na nich mrzeli. Čo im povedal Pán Ježiš? „Kto chce byť prvý, nech je posledný a sluhom všetkých“. To platí aj o nás veriacich, obyčajných kňazoch. Tak sa spolupracuje s biskupom, tak sa buduje Božie kráľovstvo. Ako píše sv. Pavol v liste Efezanom (dnešné druhé čítanie), „aby sme konali dobré skutky, ktoré Boh pripravil a my ich máme uskutočniť“. Pán nám hovorí „vy všetci ste bratia“.

Nášmu jubilantovi prajeme veľa zdravia a Božieho požehnania, aby nám v tom bol ešte ďalšie roky príkladom. Amen.

autor: Mons. Peter Holec

HOMÍLIA

na 4. veľkonočnú nedeľu cez rok B

Ponúkame vám pre duchovné obohatenie sa homílie nášho rodáka, kňaza Mgr. Jána Biroša.

Keď ich duchovný otec doniesol do redakcie, veľmi som sa potešil, lebo nám do nášho duchovného života pribudne aj jeho dlhoročný pohľad na našu vieru cez vysluhovanie sv. omší, zložených z bohoslužby slova a bohoslužby obety.

Dobrý pastier je s ovcami stále

Milí veriaci, dobrý pastier je s ovcami stále, vo dne i v noci. Ani v nebezpečenstve ich neopúšťa. Záleží mu na nich. Zaistuje im pastvu i ochranu proti vlkom. Dokonca dáva do stávky za nich aj svoj život. Pán Ježiš tiež tak konal, staral sa o ľudí, učil ich, aby vedeli a robili, čo je najpotrebnejšie. Chcel, aby sa milovali, aby sa nevyvyšovali jeden nad druhého, aby si odpúšťali. Ale im sa to nepáčilo, bolo to niečo iné než očakávali. Bolo to spojené s námahou a tak jeho slovo nebrali vážne. Ale Pán Ježiš ich neprestal milovať, dal za ne aj svoj život. Ukázal im, čo je to opravdivá láska, že to nie je len hovorenie...

Deti, keby som sa vás opýtal, kto z vás chce byť lekárom, inžinierom, letcom-kozmonautom, to by sa zaiste ozvalo "ja", "ja", "ja"! Ale keby som sa opýtal, kto z vás chce byť kňazom, asi by ste odpovedali: "To ma ani nenapadlo". A ja by som sa takej odpovedi ani nečudoval. "Zdá sa, súdiac podľa ich rečí, že niektorí kňaza už v dnešnej spoločnosti nepotrebujú", povzdychol si kňaz v Čechách. Ľudia nás nevolajú, aby sme učili ich deti Desatoru, myslia si, že im postačuje násobilka. Ľudia nás nevolajú, aby sme pripravovali snúbencov do stavu

manželského, hlavne, keď robia veselú svadbu. Nevolajú nás, aby sme pripravili mladých rodičov na vychovávateľskú úlohu, dôležitý je luxusný kočiar. Nevolajú nás ani k tomu, aby sme pripravili ich starých rodičov pre večnosť, hlavne nech majú slávnostný pohreb s kapelou a množstvom vencov. Ešte ako hrobárov nás použijú. A to sa zasa nepáči nám kňazom. My kňazi sme neopustili povolanie lekárov, inžinierov, filozofov kvôli mŕtvym, ale kvôli živým." To bol bôľ jedného českého kňaza. Podľa priania Svätého Otca máme dnes uvažovať o kňazstve a o kňazoch. Tak teda, je kňaz v ľudskej spoločnosti naozaj taký zbytočný?

Som presvedčený, že až keď

druhých ako Kristov hlas, Kristov apoštol. Ľudia sú v prudkom tempe života naklonení stále zabúdať, že sú ľuďmi, stále sú naklonení strácať ľudskú tvár a jednať ako zver. Vedia riadiť kozmické lode, ale nevedia riadiť samých seba. Vedia stavať mraveniská veľkomiest, ale nevedia tam byť šťastní. A v tom je funkcia kňaza, aby ľuďom stále pripomínal, že sú ľudia a majú byť ľuďmi, že sú stvorení na Boží obraz a majú sa Bohu podobáť svojou vzájomnou láskou. Ľudia sú stále v pokušení zosadiť Boha a posadiť seba samých na jeho miesto. Boh Stvoriteľ? To je povera! Človek - to znie hrdo - človek stvoriteľ! Ľudia sú stále v pokušení prehlásiť

Kto je kňaz? Kristus sám dnes odpovedá: pastier ľudí. Je to človek, ktorý je kňazstvom vyňatý zo svojich príbuzenských väzkov, ktorý sa vzdal vlastnej rodiny, aby tu bol pre druhých, ako Kristov hlas, Kristov apoštol.

hmateľnú hmotu za jedinú objektívnu skutočnosť, i keď je to predstava zastaralá a dávno vedecky vyvrátená. A v tom je veľká úloha kňaza, aby pripomínal, že pred hmotou kráča Duch. Z neho dostáva hmota tvar a zmysel. Duch navrhuje plán a z hmoty rastie továreň, mesto sa dvíha zo zeme. Duch vdychuje krásu hmoty a z mramoru sa stáva socha, rozozvučia sa struny a zaznie pieseň. Kňaz musí ľuďom pripomínať, ak chcú zostať ľuďmi, že musia dovoliť, aby v nich bol na prvom mieste duch a nie telo, pôžitok a konzum. A že to dokážu len vtedy, keď podriadia svojho ducha

ilustračná snímka: Martin Magda

Bohu. "Bez Boha nieto človeka!", povedal veľký ruský filozof Tolstoj.

Ludia sú stále naklonení považovať človeka za produkt práce a vplyvu prostredia, teda že zo zvierata sa skrze prácu stal človek. A je poslaním kňaza vytrvale vysvetľovať, že prácu konajú i stroje a kone a nestanú sa tým ľuďmi, len unavenými koňmi a opotrebovanými strojmi. Že človečenstvo v nás rastie tým, čo je nad prácou, za prácou. Keď pri práci na poli počuješ škovránku, keď pri rýľovaní záhradky zbadáš pri plote nádheru žltého podbeľu, alebo sedmokrásy, vtedy si človekom! Zviera si toto nevšimne.

Ludia sú stále naklonení obmedzovať morálku na to, čo je

momentálne módne v tej, alebo onej spoločnosti. Módne je mať jedno, dve deti a môžeš robiť, čo chceš. A preto je poslaním kňaza vychovávať svedomie človeka podľa večných nemenných noriem dobra a Stvoriteľovho poriadku – Desatora Božích prikázaní.

Ludia sú stále naklonení vidieť pokrok ľudstva a spoločnosti vo zvyšovaní výroby, v množení práce. A nakoniec vzniká svetová hospodárska kríza v celom svete. A poslaním kňaza je pripomínať, že pokrok ľudstva nespočíva v samoučelnom množení výroby, ktoré plytvá energiou a surovinami a zamoruje svet odpadkami, ale že pokrok je tam, kde človek sa stáva viac človekom, pretože sa viac

podobá Bohu, kde ľudia dávajú prednosť láske pred nenávisťou, zmiereniu pred bojom, službe pred rozkazovaním, odpusteniu pred pomstou.

A verím, že keď vy, deti, vyrastiete, budete už vedieť lepšie ako my, dnešní dospelí, na čo a prečo ustanovil Pán Ježiš kňazstvo a kňazov. Dnes si toto zapíšme do svojich myslí. Poslaním Kristovho kňaza je pomáhať ľuďom, aby boli viacej ľuďmi. Amen.

Mgr. Ján Biroš

PRVÁ FÁZA VZNIKU NOVÉHO ZÁKONA: JEŽIŠOV POZEMSKÝ ŽIVOT

Carlo Carretto vo svojej knihe „Skutočnosti z opačnej strany“ nazýva Ježiša „nevýslovne Tajomstvo.“ Áno, Ježišov život je tajomstvo, ale zároveň ho presahuje. Jeho život tak, ako nám ho predstavuje Nový zákon napísaný v štyroch evanjeliách, je popretkávaný nitkami jeho nadprirodzeného pôvodu. Žiadne jeho skutky nemožno oddeliť od jeho skutočného jestvovania.

Nový zákon vznikol v troch fázach. Prvá predstavuje jeho pozemský život, druhá fáza je šírenie jeho posolstva apoštolmi a trefou fázou je samotné napísanie evanjelií. Mňa zaujala hlavne tá prvá fáza a teda pozemský Ježišov život, ktorý sa pokúsim v nasledujúcich riadkoch rozanalyzovať z hľadiska teologického, historického, ale aj zo všeobecne daných poznatkov z evanjelií, aby sme tak mohli zložiť mozaiku Ježišovho života. Chcem vám, vážení čitatelia, predstaviť Ježiša ako historickú osobu, ako človeka, ktorý žil v určitom čase najprv životom v skrytosti nazaretského domova, neskôr už verejného účinkovania až do dňa, kedy ho neprávom obvinili a popravili. Ježišov pozemský život sa stal ekvivalentom tajomstva. Aj keď dnes ani presne nevieme, ako vlastne vyzeral, aké mal črty tváre, pre vznik Nového zákona je to druhoradé. Podme si Ježiša priblížiť z hľadiska jeho Božieho pôvodu, ale pritom sa aj snažiť zachytiť jeho historickosť.

JEŽIŠ AKO HISTORICKÁ POSTAVA NOVOZÁKONNÝCH TEXTOV

Ústrednou postavou Nového

zákona je Ježiš. Na to, aby vôbec mohol vzniknúť Nový zákon, bolo potrebné, aby Ježiš existoval, aby žil. Portréty Ježiša Krista tak, ako nám ich ponúkajú evanjeliá v Novom zákone, nie sú Ježišovým úplným životopisom. Môžeme si to vysvetliť na názornom príklade. Dve z evanjelií (Markovo a Jánovo) nám nič nehovoria o Ježišovom pôvode, zrode alebo o živote pred stretnutím s Jánom Krstiteľom. Marek nikdy nespomína meno Ježišovho zákonného otca (Jozefa) a Ján nikdy nespomína meno jeho matky. (Hovorí síce o „Ježišovej matke“, ale nikdy neuvádza jej meno.) Ak by sme poznali iba Jána, nikdy by sme sa nedozvedeli Máriino meno. Dá sa tvrdiť, že vzhľadom na absenciu mnohých životopisných faktov, evanjelisti teda nepísali Ježišov životopis. A aj keď ani jedno zo štyroch evanjelií nám neponúka celý a podrobný opis Ježišovho života, v každom prípade nám poskytujú či už historické údaje, alebo okolnosti jeho života, jeho skutkov a hlavne jeho slov.

Informácie o Ježišovi a jeho historickosti sú však iba čiastočné. Ježiš ako historická postava viedol celý život ako palestínsky Žid. Informácie, ktoré o ňom môžeme získať, nám maľujú obraz historického Ježiša, avšak nemožno ho stotožňovať s Ježišom ako historickou postavou. Moderní historici používajú obmedzené množstvo prameňov.

Mimobiblické poznámky o Ježišovi Kristovi, nezávislé na Novom zákone, sú spomínané veľmi spo-

radicky a vieme z nich veľmi málo vyčítať. Tacitus, rímsky historik, hovorí o ukrižovaní Krista počas správcovania Poncia Piláta a vlády cisára Tibéria. Svetonius spomína vyhnanstvo židov z Ríma, na základe istého buriča Chrestosa. Židovský historik Jozef Flávius tiež hovorí o Kristovi v súvislosti s jeho odsúdením na smrť. Plínius Mladší opisuje, ako kresťania žijúci v jeho dobe v Bitýnii (Malá Ázia) spievali Kristovi, svojmu Bohu. A v baby-lonskom talmude baraita hovorí o Ješuovi, ktorý viedol Izrael do záhuby, ale nakoniec bol odsúdený na smrť. Mimobiblické zmienky o Ježišovi teda môžeme tiež považovať za akýsi prameň, či zdroj, ktorý podporuje aspoň niektoré detaily z kánonických evanjelií.

POZEMSKÝ JEŽIŠ

O tom, že Ježiš skutočne žil, už dnes nepochybuje hľadám nikto a už vôbec nie žiadny seriózny vedec či historik. Podrobne nám to opisujú štyri novozákonné evanjeliá, pričom Lukášovo, Marekovo a Matúšovo evanjelium sa nazývajú „synoptické“ (zачytené jedným pohľadom), Jánovo evanjelium je písané vlastnou štruktúrou a jasne sa odlišuje od synoptických evanjelií. No je tu ešte niečo navyše. Štvrté evanjelium chce lepšie než synoptici osvetliť zmysel Ježišovho života, jeho skutkov a slov. Na Ježišov pozemský život reaguje aj učenie katolíckej cirkvi, keď vyhlasuje:

„Svätá matka Cirkev rozhodne a ustavične tvrdila a tvrdí, že spomenuté štyri evanjeliá, ktorých historickosť bez váhania hlása,

ilustračná snímka: Martin Magda

verne podávajú to, čo Ježiš, Syn Boží, za svojho pozemského života až do dňa, kedy vystúpil na nebesia, skutočne vykonal a učil na večnú spásu ľudí“ (porov. Sk 1,1-2). „Evanjeliá sú srdcom celého Písma, lebo sú hlavným svedectvom o živote a učení vteleného Slova, nášho Spasiteľa“ (Druhý Vatikánsky koncil, dogm. konšt. Dei Verbum).

O Ježišovi teda vieme, že sa narodil v Betleheme za čias panovania cisára Augusta a židovského kráľa Herodesa. Svoje detstvo strávil v Nazarete, v Palestíne. Keď mal 30 rokov, začal svoje verejné účinkovanie a to tým, že hovoril o Božom kráľovstve. Židia ho spočiatku nadšene oslavovali a dúfali, že je to očakávaný Mesiáš. Ježiš však mal na mysli duchovné kráľovstvo, zatiaľ čo židia dúfali, že oslobodí ľud Izrael od nadvlády Rimanov. Ježišove verejné účinko-

vanie bolo popretkávané útokmi židovských predstavených, ktorí ho obviňovali z bohorúhačstva a prestupovania Božích zákonov, čo vyvrcholilo jeho obvinením zo sprisahania voči cisárovi, až bol Ježiš nakoniec ukrižovaný. Na tretí deň ale vstal z mŕtvych, ako nám to hovoria svedectvá Ježišových učeníkov a poslal ich ohlasovať radostnú zvesť do celého sveta.

JEŽIŠOV SKRYTÝ ŽIVOT

Podme si predstaviť jeho pozemský život krok za krokom. Ježiš sa, ako všetci dobre vieme, narodil v maštali. Giovanni Papini vo svojej knihe Život Krista túto udalosť rozoberá práve cez maštal: Maštal, ozajstná maštal nie je príjemná, vzdušná sieň, akú postavili synovi Dávidovmu kresťanskí maliari, akoby sa hanbili za to, že ich Boh ležal v špine a biede. Maštal, ozajstná maštal, je bydliskom zvierat, väzením zvierat,

ktoré pracujú pre človeka. Toto je pravá maštal, kde sa narodil Ježiš. Najšpinavšie miesto na svete bolo prvým bydliskom jediného čistého medzi narodenými zo ženy.

Zmienku o Ježišomom detstve nenájde ani v Markovom evanjeliu, ani v Jánovom evanjeliu. Ján ich nahradil prológom o Slove (1, 1-18). Keď sa ranná kresťanská cirkev začala zaujímať o príbeh Ježišovho narodenia a jeho pôvod, vtedy boli do evanjeliovej tradície zapísané tieto biografické fakty, predbehnúc tak zmienku o Jánovi Krstiteľovi a o jeho krste a pokání (Mt 3,1-3 a Lk 3,2-4).

Matúšovo evanjelium sa v časti o detstve výrazne odlišuje od Lukášovho evanjelia. V Matúšom je detstvo Ježišovo rozvrhnuté do šiestich kapitol: Ježišov rodokmeň (1,1-17) vo vzostupnom poradí od Abraháma po Jozefa, panenské počatie Ježiša (1,18-25), návšte-

va Troch kráľov (2,1-12), útek do Egypta (2,13-15), vyvraždenie neviniatok (2, 16-18), návrat z Egypta do Nazareta (2, 19-23). Všetky tieto epizódy vrcholia, alebo končia starozákonnou tradíciou. Lukášov opis Ježišovho detstva je nasledovný: počatie Jána Krstiteľa (1, 5-23) a Ježiša (1,26-38), o narodení Jána (1, 57-58) a Ježiša (2, 1-4), o obrezaní a zjavení Jána (1, 59-80) a Ježiša (2,21) s vloženými epizódami. Matúš sa nezmieňuje o Jánovi Krstiteľovi, nehovorí o pastieroch, ktorým sa zjavuje Boží anjel po narodení Ježiša. Obetovanie Ježiša v chráme u neho taktiež chýba a chýba aj príbeh stratenia sa Ježiša ako dvanásťročného v jeruzalemskom chráme. V oboch evanjeliách nachádzame však aj rovnaké body, v ktorých sa obaja evanjelisti (Mt a Lk) zhodujú v opise Ježišovho detstva. Sú to:

- Ježišovo narodenie patrí do doby vlády Herodesa Veľkého (Mt 2,1; Lk 1,5). Mária, ktorá sa má stať jeho matkou, je panna zasnúbená Jozefovi, ale dovtedy ešte spolu nežili (Mt 1,18; Lk 1,27.34; 2,5). Jozef pochádza z domu Dávidovho (Mt 1,16.20; Lk 1,27; 2,4). Anjel z neba oznamuje počatie a narodenie Ježiša (Mt 1,20-21; Lk 1,28-30). Ježiš sám je označený ako syn Dávidov (Mt 1,1; Lk 1,32). Jeho počatie sa stane prostredníctvom Ducha Svätého (Mt 1,18.20; Lk 1,35). Jozef nemá účasť na počatí (Mt 1,18-25; Lk 1,34). Meno „Ježiš“ je dané z neba skôr, než sa narodí (Mt 1,21; Lk 1,31). Nebo označuje Ježiša ako „Spasiteľa“ (Mt 1,21; Lk 2,11). Ježiš sa narodí po tom, čo Mária a Jozef začnú spolu žiť (Mt 1,24-25; Lk 2,4-7). Ježiš sa narodí v Betleheme (Mt 2,1; Lk

2, 4-7). Ježiš sa usadí s Máriou a Jozefom v galilejskom Nazarete (Mt 2,22-23; Lk 2,39.51).

Keď si predstavíme pomocou informácii z evanjelií Ježišov skrytý život, predstavíme si Jozefovu tesársku dielňu v Nazarete a v nej toho, ktorého Traja mudrci a pastieri nazvali Božím Synom. No skôr, ako bolo počuť "hlas volajúceho na púšti" (Mt 3,3), živil sa každodennou prácou svojich rúk, v skrytosti a pokore. Kráľovský potomok živiaci sa tesárstvom, majú mozole na rukách. Kým sa biele stružiny kopili pod ostrím hoblíka a piliny pršali na zem za rapkavého rytmu píľky, Ježiš mnoho myslel na Otcove sľuby, na prorocké proroctvá, na prácu, ktorá sa nebude zapodievať drevom a lineármi, ale duchom a pravdou. Je ešte jedna významná udalosť, ktorú zaznamenáva evanjelista Lukáš a ktorá hlboko rezonuje z udalostí jeho detstva. Jozef a Mária boli zbožní a praktizujúci vo svojej židovskej viere, preto na veľkonočné sviatky putovali do Jeruzalema. Keď sa obrady skončili, odchádzajú, mysliac si, že Ježiš je medzi ich príbuzenstvom. Keď zistili, že to tak nie je, vracajú sa späť a Ježiša hľadajú. Keď ho nájdu a vyčítajú mu, ako sa o neho báli, Ježiš prvýkrát spomína "dom svojho Otca" (por. Mt 10,35-37). Aj keď niektoré apokryfy sa snažia ďalej opisovať Ježišovo detstvo cez príbehy o hrách s rovesníkmi, o vtáčikoch vyrobených z hlíny, ktorým Ježiš vdychuje život, či iné zázraky podobné tým evanjeliovým. Zdá sa, že zväčša sú to výmysly umelcov stredoveku, aby sa uspokojila zvedavosť veriacich po nových informáciách z tohto neznámeho obdobia Kristovho života.

JEŽIŠOV VEREJNÝ ŽIVOT A ÚČINKOVANIE

Celé tri roky, cez ktoré Ježiš plnil Otcovu vôľu a ohlasoval jeho kráľovstvo, tvoria základ Nového zákona. Najprv dostáva znamenie pre seba aj pre ľud, že je naozaj tým vyvoleným a to tak, že sa necháva krstiť Jánom Krstiteľom v Jordáne. Prv, než Ježiš vstúpil do druhej fázy svojho života a začal svoj verejný život, odchádza na štyridsať dní na púšť, aby v modlitbe a rozjímaní sústredil všetky svoje sily na veľké dielo, ktoré sa pripravoval vykonať (Mk 1,12-13; Mt 4,1-11; Lk 4,1-13). V tom čase Herodes umlčuje hlas Jána Krstiteľa a Ježiš, vedomý si svojho poslania, volí si svojich prvých spolupracovníkov, ktorých nazývame učeníci a neskôr apoštolí. Sú to rybári, ľudia slobodní a nespútaní, sú húževnatí, pripravení na neúspech, aj na úspech. Vedia, že vždy sa dá zlepšiť spôsob rybolovu, urobiť praktickejšie siete, lepšie člny, sú otvorení novostiam. Práve takých nasledovníkov Ježiš potrebuje. Keď poslúchnu a po opätovnom návrate na more nezmyselne spúšťajú na Ježišovo slovo siete na pravú stranu (Lk 5, 1-11) a tento rybolov prinesie bohatý úlovok. Sú pripravení na všetko, zanechávajú všetko a idú za Ježišom. Tak si Ježiš volí dvanásť. A oni plní eufórie, pretože našli Mesiáša, ihneď očakávali horúčkovitú prípravu na boje za oslobodenie ľudu Izraela. Predstava mesianizmu je totiž najchúlostivejšou otázkou pre Židov až dodnes, ba priam naliehavou sa javila v Kristových časoch. Namiesto zhromažďovania vojakov ich však Ježiš privádza na svadbu do Kány v Galilei. Tu urobí svoj prvý veľký zázrak a premení vodu na víno.

ilustračná snímka: Martin Magda

Svätý Ján, ktorý opisuje len sedem zázrakov, uvádza tento na prvom mieste. Iste ho nepokladal za bezvýznamný. Príbehy, ktorými opisujú evanjeliá Ježišov verejný život, je veľa. Či už je to o uzdravovaní posadnutých zlými duchmi, ktorým prinavracia normálny život, či to, ako dovoľuje miestnej hriechnici, aby mu umývala nohy a odpúšťa jej hriechy, uzdravuje ochrnutých, slepých, oslobodzuje od hanby a lakomstva boháčov. Rázne však odmieta kompliment od zlého ducha a prikazuje mu, aby mlčal a vyšiel z posadnutého. Týmto činmi sa dostáva do veľkej nemilosti predstavených Izraela, kňazov a členov veľrady.

BLAHOŠLAVENTSTVÁ

Keby nebolo Ježišových blahoslavenstiev, bol by Nový zákon vskutku o veľa ochudobnený. Práve cez ne je určený mravný princíp pre vstup do Božieho krá-

ľovstva. Hovorí o chudobných v duchu, o hladujúcich, o tichých, o čistých, o milosrdných. Ak máme hovoriť o Ježišovom pozemskom živote a blahoslavenstvách, ktoré vyriekol, musíme sa riadiť tým, čo sám povedal: „Neprišiel som zrušiť Zákon, alebo prorokov, ale ho splniť“ (porov. Mt 5,17). Tieto blahoslavenstvá sa stali akoby ústavnou listinou budúcej cirkvi. Je to priama a zrozumiteľná reč, preto vie dojať ľudí najrozmanitejších krajín, kultúr a čias i po dvojtisícročnom odstupe.

POBOBENSTVÁ

Prečo Ježiš vyučoval v podobenstvách? Prečo jednoducho iba nevyužil svoj božský potenciál a nevyučoval teologicko-filozoficky? Po vyrieknutí blahoslavenstiev na hore Ježiš zmenil spôsob vyučovania, aby bol jednoduchý a zrozumiteľný pre ľud. Všetky podobenstvá, ktoré sú zaznamenané v synoptických

evanjeliách (o Samaritánovi, o boháčovi a Lazarovi, o márnotratom synovi, o rozsievачovi a.i.) boli zrozumiteľné pre galilejských roľníkov, pretože mnohé opisy poznali z vlastnej skúsenosti. Nedá sa povedať, že by Ježiš bol používal učenie v podobenstvách kvôli tomu, aby zahmlieval nejaké skutočnosti, určite bolo jeho veľkým prianím aby ho poslucháči pochopili. Tieto podobenstvá mali za cieľ pravdivo učiť o živote, hlásať pravdu o Božom kráľovstve, o milosrdenstve názorným opísaním, ale aj vložením neobvyklého alebo zvláštneho zauzlenia, ktorým núti poslucháča, aby sa hlbšie zamyslel.

PROROK JEŽIŠ

V Novom zákone sa veľa dozvieme o tom, ako Pán Ježiš predpovedal mnoho dôležitých udalostí. Napríklad to bola Judášova zrada, svoje umučenie a smrť, svoje zmŕt-

vychvstanie, svoje nanebovstúpenie, skazu Jeruzalema, zoslanie Ducha Svätého a rozšírenie svojej cirkvi a.i. Všetky tieto predpovede boli pravými proroctvami, pretože boli také, aké obyčajný smrteľník nemôže bez zvláštneho Božieho vnuknutia predvídať. Predpovede Krista boli jasné a určité a splnili sa do najmenších podrobností.

ČO O ŇOM HOVORILI INÍ A ČO HOVORIL O SEBE SAMOM

Tí, čo ho nejakým spôsobom hodnotili ako osobu, alebo osobnosť sa dajú deliť do dvoch skupín: sú to jeho priatelia a jeho nepriatelia. K priateľom môžeme radiť predovšetkým apoštolov, pretože práve oni s ním strávili celé tri roky jeho učenia.

Svätý Peter po uzdravení chromého pri chrámovej bráne vytýkal Židom: "Vy ste odopreli svätého a spravodlivého" (Sk 3,14). Svätý Pavol v liste Hebrejom píše, že "Kristus nám bol podobný vo všetkom okrem hriechu" (Heb 4,15). Dokonca aj zradca Judáš pred veľradou zvolal: „Zhrešil som, vydal som krv spravodlivú“ (Mt 27,4). A čo jeho nepriatelia? Tí sa všemožne snažili dokázať na ňom vinu, dokázať mu prestúpenie nejakého zákona. No aj Pilát, ktorý chcel byť v ponímaní Ježiša neutrálny, si radšej umýva ruky a vyhlasuje, že nemá podiel na jeho odsúdení. Taktiež stotník, ktorý držal stráž pri jeho kríži, iba súhlasne vyhlasuje, že bol naozaj Boží spravodlivý. Z toho sa teda dá usúdiť, že či už priatelia, alebo nepriatelia, ani jedni nenašli na ňom vinu, alebo chybu, takže možno s istotou povedať, že Ježiš bol naozaj bez hriechu a mravných pochybení.

Sám o sebe tvrdil, že je Božím Synom, dokonca veľmi často to vy-

hlasoval a práve toto jeho tvrdenie bolo pre Židov jediným dôvodom, prečo ho nenávideli a pohrdali ním. Celá veľrada farizejov ho preto nakoniec odsúdila na smrť a príčinou bolo práve bohorúhačstvo.

JEŽIŠOVE POSLEDNÉ DNI

Prenesme sa spolu s Giovanim Papinim na nádvorie pred palác Poncia Piláta a predstavme si ten súdny proces, ktorý sa tam odohral s človekom, s Bohom - pozemským Ježišom: Súdna komédia sa odohrala. A larvy, zahalené v plášti, cítia, že z nich spadlo veľké bremeno. Veľkňaz na to doplatil svojím šatom a necháva kúsok svojho šatu vziať na znak víťaznej bitky. Nevie, že sa toho dňa roztrhne oveľa cennejšia látka, než akú má on, a netuší, že jeho čin, tak hrozne symbolický, je uznaním nového odsúdenia. Kňazstvo, ktorého je on hlavou, je zbavené moci a navždy zrušené. Jeho nástupcovia budú len naoko kňazmi a o niekoľko rokov nádherné mramorové rúcho židovskej svätyne bude rozmetané rímskou zúrivosťou.

Ježišov kríž sa stal symbolom spásy pre všetkých kresťanov. Ale, ako je možné, že bol popravený človek, ktorý nehlásal žiadne rebelské heslá, iba lásku k Bohu a blížnemu? Áno, politicky a spoločensky bol Ježiš pre Židov nebezpečný. Nebudeme opisovať celé pozadie jeho procesu, ktorý nám synoptici v svojich evanjeliách podrobne predkladajú, iba zdôraznime, že nejedná sa o nič človeka znehodnocujúcejšie a potupujúcejšie, čo by Ježiš nebol na svojej krížovej ceste zakúsil: zatknutie bez dôvodu, zradu z vlastných radov, útek najužších priateľov, ľudské výsluchy a kruté mučenie,

falošné obžaloby, politické záujmy na účet nevinného a bezbranného, posmech, odsúdenie ako lotra a zločincina, rozsudok smrti, fyzické zrušenie sa pod krížom, divadlo pre zberbu lačnú po senzáciách, pocit opustenosti i zo strany Boha. Vedel Ježiš, aký spásny účinok bude mať jeho smrť na kríži? Z histórie Ježišovho života vieme, že chcel naplniť Otcovu vôľu až do poslednej bodky. Všetko to, čo sa udialo počas Poslednej večere, všetky jeho gestá, úplne odovzdanie sa blížnym s láskou, posolstvo o Božom kráľovstve, zo všetkého toho sa dalo vyčítať, že Ježiš naozaj vedel, že je Božím obetným Baránkom. Práve toto sebaobetovanie nás privádza do najvlastnejšieho stredu novozákonného svedectva. Kríž je teda znamením víťazstva nad všetkými mocnosťami, nepriateľskými Bohu i ľuďom. Kríž je znakom nádeje, Ježišov pozemský život sa končí vyrieknutím posledných slov: „Dokonané je.“ Dielo spásy bolo zavŕšené.

VÍŤAZSTVO NAD SMRŤOU

Pri opise Ježišovho pozemského života sa teraz musíme zastaviť. Ježiš bol človek, ľudská bytosť a ako taká nemôže žiť, keď zomrie. Tu by sme preto mali svoje opisy zastaviť. Ježiša pochovali tak, ako bolo u Židov zvykom a vložili do hrobu, ktorý patril Jozefovi z Arimatie, Ježišovmu tajnému priateľovi, hrob pre istotu privalili ťažkým kameňom a k nemu postavili stráž. Koniec, bodka. No prišlo nedeľné, veľkonočné ráno. Sabat sa skončil a tak sa už mohlo chodiť bez obmedzenia, kde človek chcel. Ženy hrdinky sa ponáhľajú k svojmu Majstrovi a chcú pomazať telo. Nachádzajú však odvalený kameň a telo tam už nie

je. Treba si všimnúť, že samotný dej zmŕtvychvstania neopisuje ani jeden kánonický evanjelista. Sväté ženy ohromené zmiznutím tela konšatovali, že strážcov tu niet. Ženy sa naľakali a sklonili tváre k zemi. Ale anjeli im hovorili: „Čo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet ho tu, vstal. Rozpomeňte sa, ako vám hovoril, kým bol ešte v Galilei. Syna človeka musia vydať do rúk hriešnym ľuďom, ukrižovať, ale tretieho dňa treba mu vstať z mŕtvych“ (Lk 24, 4-7).

Práve Ježišovo zmŕtvychvstanie je najdôležitejším prvkom Nového zákona, je základom Novej zmluvy, ktorú uzavrel Kristus s Bohom. Aj svätý apoštol Pavol píše: „Keď Kristus nevstal z mŕtvych, márne je naše kázanie, márna je i naša viera“ (1 Kor 15,14). Vskutku, niet ani najmenších pochyb a v Písme svätom je o zázračnom zmŕtvychvstaní opísaných veľa okolností, že Ježiš skutočne neumrel. Ako prvá ho videla Mária Magdaléna (Jn 20, 11-18; Mk 16, 9-11), onedlho potom ho videli nábožné ženy, vracajúce sa od prázdneho hrobu (Mt 28, 9-10), potom sa zjavil osobitne Petrovi (Lk 24,34; 1Kor 15,5), videli ho aj dvaja učeníci idúci do Emauz (Mk 16,12; Lk 24, 13-32), následne ho videli desiat jeho učeníci a o osem dní jedenásti (Mk 16,14; Lk 24, 36-43; Jn 20, 19-24; Jn 20, 24-29), pri jednej príležitosti videlo Ježiša až päťsto učeníkov (1Kor 15,6), inokedy videl Ježiša svätý Jakub (1Kor 15,7), v jedno ráno videli Ježiša siedmi apoštoli (Jn 21, 1-23) a naposledy videli Ježiša apoštoli na Olivovej hore pred jeho nanebovstúpením (Sk 1, 3-12; Lk 24, 44-53; Mk 16, 19-20).

Vstal z mŕtvych: tento výrok

ilustračná snímka: Martin Magda

Kréda musí brať doslova nielen veriaci, ale aj dejepisec. Hoci sa nám to vidí akokoľvek rozčarujúce, Ježiš vyšiel z hrobu a žil štyridsať dní druhým životom.

A ČO BOLO ĎALEJ

Ako dieťa ma vždy zaujímalo, čo bolo ďalej v rozprávke, keď som ju už dočítala, keď autor napísal jej záver. Predstavovala som si, ako žili princ s princeznou ďalej, aké mali radosti i starosti. Nový zákon však nie je rozprávka, no napriek tomu, keď Ježiš vystúpil na nebesia, obklopovalo ho v tej chvíli iba niekoľko prívržencov, ktorí tvorili iba nepatrný zlomok ľudstva a dnes je z neho najväčšie náboženstvo na svete. Ježiš zanechal tu na zemi svoju cirkev, ktorú založil a ktorú odovzdal svojim nasledovníkom a taktiež ustanovil svojho zástupcu na zemi. Učeníci, ktorých Ježiš pozval, aby ho nasledovali a apoštoli, ktorých rozposlal, aby

sa podieľali na jeho poslaní, sa časom logicky stali cirkvou, ktorú on založil. V tomto zmysle je cirkev organickým dôsledkom či pokračovaním Ježišovho hnutia, aj keď Ježiš sám počas svojho pozemského účinkovania možno nikdy presne nevedel, ako sa toto hnutie, ktoré on založil, bude vyvíjať, ani nezanechal presný plán jeho štruktúry.

Kontinuita Ježišovho učenia pokračovala teda tak, že vzkriesený Kristus vylial svojho Ducha na svojich pokračovateľov. Cirkev nie je iba jednoduchou ľudskou inštitúciou. Jej pôvod jednoducho nebol výsledkom vnímateľnej myšlienky časti Ježišových nasledovníkov. Chápali, že ak pozývajú veriacych do spoločnej komunity, priamo pokračujú v tom, čo Ježiš urobil, keď ich zhromaždil a poslal ich pokračovať v jeho práci.

Bc. Martina Gondová

Rozhovor so sestrami z Kongregácie Matky Božieho milosrdenstva z N. Hrušova

Na pozvanie nášho duchovného otca Mareka prišli v piatu pôstnu nedeľu do našej farnosti rehoľné sestry z Kongregácie Matky Božieho milosrdenstva z Nižného Hrušova a tak sme ich pri našom redakčnom mikrofóne trochu "vypovedali".

Mohli by ste sa našim čitateľom bližšie predstaviť?

Ja som sestra Pavla a v Nižnom Hrušove som pol roka. Pochádzam z Jasenovíc, farnosť Žalobín a je to v okrese Vranov nad Topľou. Nejaký čas u nás pôsobil aj duchovný otec Dugas, ale to som ešte nebola v reholi. Mám ešte dve sestry a jedného brata a ja som najstaršia.

Ja som sestra Jana-Mária a v Hrušove som štvrtý rok, pochádzam zo stredného Slovenska, z

snímka: Martin Magda

Hriňovej, okres Detva, teda z Podpoľania. Ja mám tiež dve sestry a jedného brata, ale ja som druhá v poradí.

Ako ste sa dostali do tejto rehole?

Sestra Pavla

Od malička som chcela byť rehoľnou sestričkou a, samozrejme, postupne sa to menilo. Najprv som myslela, že keď zmaturujem, pôjdem k sestrám vincentkám, lebo tieto sestry som mala možnosť aj spoznávať a stretávať sa s nimi. Tak som si ešte kládla otázky, že keď sa mladé dievča rozhoduje, do ktorej rehole pôjde, ako sa správne rozhodnúť? Ale keď som zmaturovala, tak som to ešte nejako necítila, ešte to nebolo zrele uváženie. Potom som ešte

chcela ísť na misie na Sibír, čítala som v Katolíckych novinách, že saleziáni organizujú takú duchovnú školu prípravy na misie na Sibír. Tak som si povedala, že pôjdem tam. Keď som to povedala doma rodičom, ich reakcie neboli veľmi kladné. Otec pracoval na Ukrajine a vedel, že je tam veľká chudoba a zima. Nebránili mi nikdy v ničom. Chodila som na rôzne duchovné programy a nebáli sa o mňa. Ja ich za to obdivujem, že ma všade púšťali. Ale v tomto prípade sa o mňa báli a ja som to tiež tak cítila, tak som si povedala, že trochu počkám. Ale medzitým mi volala jedna sestrička vincentka, či nechcem ísť pracovať do Charitného domova do Starej Boleslavy do Čiech k starým a chorým kňazom.

snímka: Martin Magda

A keď som to povedala našim, tak som videla, že radšej by ma pustili do Čiech ako na Sibír. A tak som bola štyri a pol roka v Starej Boleslave. A aj keď som tam bola v komunite sestier vincentiek, ešte stále som necítila povolanie byť v ich reholi. Vedela som, že chcem byť reholnou sestričkou, ale nebola som rozhodnutá pre tú-ktorú reholu. Ale práca ma bavila, cítila som, že Pán Ježiš je plný mojej túžby, ktorú som mala od detstva pomáhať ľuďom. Potom som sa zaľúbila do jedného chlapca, s ktorým som aj chodila. Boli sme na jednom stretnutí v Žďari nad Sázavou, to bolo v roku 2002. Tam sme si mali priniesť maličký kamienok a mali sme ho položiť pod kríž, ktorý Svätý Otec Ján

Pavol II. dal mladým a putoval po všetkých stretnutiach mládeže. Najprv som nechcela brať žiadny kameň, ale potom som s takou dôverou zobrala ten kameň a položila ho pod kríž a s ním aj zložila všetko, čo ma tešilo, bolelo a všetko, s čím som tam išla. A prosila som Pána Ježiša, aby mi ukázal, kde ma chce mať, či v reholi, alebo v manželstve. Tak som sa potom s tým chlapcom rozišla, bolo to pre mňa silné, ale zároveň som ďakovala Pánu Bohu, že som to mohla prežiť. Zrazu som cítila úžasnú slobodu. Na koniec toho stretnutia mládeže pri svätej omši už pri záverečnom požehnaní kňaz povedal, že akurát v tomto čase je Svätý Otec Ján Pavol II. v Krakove a konsekruje baziliku Božieho

milosrdenstva. Ja som fakt cítila, akoby som bola na tom mieste v Krakove, bolo to také prepojenie, neviem to opísať. Keď som sa vrátila domov, tak som zvykla každý rok chodiť na nejaké duchovné cvičenia, alebo duchovnú obnovu. Práve v tom roku som ešte nemala žiadnu, tak som sa dozvedela, že sestry Matky Božieho milosrdenstva sú v Prahe na Vyšehrade a tak som im napísala. Čakala som týždeň, druhý, tretí a nič. Keď som mala večer službu na oddelení, bol to deň výročia môjho krstu, a keď som prišla do kaplnky, tak som prosila Pána Ježiša, že by to bol pre mňa dnes najkrajší darček, ak by som dostala odpoveď od sestričiek. Išla som po nočnej spať. Vstala som na obed a fakt tam bol list. Bol to naozaj darček od Pána Ježiša a vtedy som si uvedomila, že je to začiatok niečoho. List mi prišiel z Dvora Kráľové, ale veď ja som písala na Vyšehrad, to čo má znamenať? Ale nakoniec sestrička, ktorá mi písala a bola z Dvora Kráľové, bola Slovenka a písala mi slovensky, lebo ostatné boli Polky, alebo Česky. A tak som sa dostala k týmto sestrám. Najprv som absolvovala duchovnú obnovu, tam som povedala, že by som chcela vstúpiť do rehole. Až postupne som si uvedomovala, ako mi toto všetko Pán Ježiš dával poznať.

Ja som stále obdivovala kňazov, alebo sestry, ktoré pochopili nejaké svedectvá, nechápala som, ako to môžu vedieť, kde ich Pán Ježiš volá. Fakt, aj ja som na sebe videla, ako Pán Ježiš skladal maličkými kamienkami tú mozaiku môjho života cez rôzne príbehy a situácie. Pochopila som, že toto je skutočne tá rehoľa, kde ma chce mať Pán Ježiš, lebo keď som

bola na strednej škole, bola som s mamkou v Krakove, boli sme tam na sviatok Božieho milosrdenstva, mala som 15 rokov. Boli sme na tom námestí. Ešte nebola vystavaná bazilika. Bol tam len ten starý kostolík a kaplnka sestier a niečo sme tam hľadali. Oslovili sme jedného kňaza, bol to Poliak a asi tam pôsobil. Opýtal sa ma, ako sa volám a položil mi otázku, či nechcem ísť k sestričkám. Ja som len pokrčila plecami a povedala som, že neviem, veď som mala ešte len 15 rokov. Toto bol taký prvý kamienok do mojej mozaiky. Potom sme boli na duchovnom cvičení u sestričiek a na brigáde, skôr by som povedala, pomáhať sestričkám vincentkám. Keď sme odchádzali, dali mi Denníček sestry Faustíny, to bol taký druhý kamienok. A keď som pracovala v Starej Boleslavy pri tých starých a chorých kňazoch, práve vtedy som ešte chodila s tým chlapcom a rozhodovala som sa buď pre manželstvo, alebo duchovný život, vo štvrtý, alebo v piaty deň mojej novény, ktorú som sa modlila, z ničoho nič jedna sestrička zrazu prechádzala okolo mňa a dal mi do vrecka na šatách obrázok Božieho milosrdenstva. To bol tretí kamienok. A keď som išla na Vyšehrad, Prahu som veľmi nepoznala, hľadala som, kde je to miesto a keď som zazvonila na bránu, cítila som, že tam je moje miesto. Bol to iný pocit, ako keď som bola na iných duchovných cvičeniach v iných kláštoroch. Jednoducho som vedela, že toto je to miesto, ktoré som hľadala, bola som pokojná a šťastná. A potom postupovala príprava na vstup do rehoľného života. Písala sa žiadosť do Varšavy, lebo vtedy

bol ešte postulát vo Varšave, teraz je už aj na Slovensku. Takže cez postulát som bola vo Varšave, noviciát v Krakove a po prvých sľuboch som dostala meno sestra Pavla. A išla som do Dvora Kráľov nad Labem, tam som bola dva roky, potom som bola dva roky v Prahe na Vyšehrade, rok v Krakove a teraz pol roka v Nižnom Hrušove. Ale to bolo také pekné, lebo keď som hovorila o tom krste a po noviciáte, keď som čítala naše konštitúcie, máme tam napísané, že každá sestra nech si pripomína deň svojho krstu, lebo to sú začiatky nášho povolania. Tak sa mi to tak vtedy v mysli prepojilo.

Sestra Jana-Mária

Ja sa to pokúsím povedať iba pár vetami. Ja som teraz v reholi už siedmy rok, ešte nemám večné sľuby, som po prvých sľuboch. A prečo práve táto Kongregácia? Je to veľké tajomstvo aj pre mňa, naozaj som povedala, že to nie my si vyberáme, aj keď jasné všetci máme slobodnú vôľu, ale tým, že Pán Ježiš mi vybral tú rehoľu a vedie ma, kde budem najšťastnejšia. Ja osobne som pred vstúpením túto Kongregáciu nepoznala, nemala som osobný kontakt so sestrami a spoznala som naše sestry cez Katolícke noviny a cez internet. V Katolíckych novinách som si našla, že sa otvára komunita týchto našich sestier v Bratislave. Vždy som si myslela, že táto Kongregácia je kontemplatívna, pôsobila tak na mňa, aj ten habit na mňa tak pôsobil. Zarazilo ma, keď bol v týchto novinách inzerát, že sa zaoberáme prácou s deťmi a mládežou, nešlo mi to do hlavy. Tak som si to dala do "googlu", tam som si všetko „vygúglila“. Samozrejme,

toto všetko predchádzalo to, že som sa veľa modlila, aby mi Pán ukázal, kde ma chce mať. Tak ako aj sestrička hovorila, to hľadanie povolania je také odčítavanie Božích znakov v našom živote a je to taká mozaika – puzzle. A pamätám si, že som raz prišla domov a tak úpenlivo som prosila Pána Ježiša, aby mi už ukázal tú cestu. A udiaľo sa práve to s tým inzerátom a internetom a vtedy prišla taká veľká Božia milosť, také svetlo pre mňa, že toto bude tá moja cesta. Potom som sa už kontaktovala na sestry a išla som tam na duchovné cvičenia. Spoznala som ich osobne a krátko na to som vstúpila do kláštora. Bolo to asi v júni a v septembri som už bola v reholi, bol to taký rýchly postup. A na otázku, prečo som vstúpila do rehole, odpoviem, že to sám Pán Ježiš mi ukazoval, kde mám ísť, ale zároveň aj preto, lebo sama som v svojom živote zakúsila veľké Božie milosrdenstvo. A keď to človek zakúsi, tak pochopí, že veľkou túžbou Boha je dávať a on veľmi túži po každej duši. Viem, že na jedných duchovných cvičeniach mi Pán Ježiš dal takú túžbu, ako ho veľmi bolí, keď duše odmietajú jeho lásku. Vtedy som pochopila, že mám hovoriť o jeho milosrdnej Láske. To je tiež taký jeden kamienok v mojej mozaike. Všetko sa tak spájalo a to je ten hlavný dôvod, prečo som tu. Deliť sa s ostatnými o Božiu Lásku a Milosrdenstvo, neustále sa obnovovať a prosiť Boha o milosrdenstvo, nielen pre seba, ale aj pre iných.

Boli ste tiež aj v Krakove predtým, než ste vstúpili do rehole?

Áno, bola som v Krakove, keď bola púť rádia Lumen, mala som vtedy asi 16 rokov, ale to som si

Ilustrácia snímka: Martin Magda

povedala, že ja k týmto sestrám nevstúpim. Nejako ma to prvýkrát neoslovilo. Mala som postulát už na Slovensku v Bratislave a potom noviciát som mala dva roky v Krakove. Po noviciáte som zložila prvé sľuby a hneď som išla na Slovensko do Hrušova, teraz som už štvrtý rok v Hrušove.

Môžete čo-to prezradiť o vašej reholi?

Sestra Jana-Mária

Naša rehoľa je v porovnaní s inými rehoľami pomerne mladá, vznikla v roku 1862 v Poľsku. A možno veľa ľudí si myslí, že našou zakladateľkou je svätá Faustína. Nie je to tak, ona je našou duchovnou spoluzakladateľkou. Našou zakladateľkou je Mária-Terézia Potocká. A našou pôvodnou prácou je práca so ženami z ulice,

s prostitútkami. Toto bolo naše prvotné dielo, ktoré spočívalo vo vytvorení domu, kde by mohli tieto ženy prichádzať, ale iba také, ktoré chceli zmeniť svoj život. Žili teda v tých domoch a sestry sa o ne starali. Až potom, keď prišla do našej Kongregácie svätá Faustína, tak sa naša charizma rozšírila, že nie je to len milosrdenstvo pre tie ženy, ale pre celý svet. Lebo Božie milosrdenstvo potrebuje každý, nie iba konkrétna skupina ľudí. A tiež poslanie hlásať nové formy kultu Božieho milosrdenstva. Ale všetko je to naozaj Božia prozreteľnosť, lebo keď bol komunizmus, tak nám zobrali tie ústavy pre dievčatá, aby sme sa im nemohli venovať, jednoducho sme zanikli. Lebo vieme, že keď Duch Svätý dáva nejakú charizmu

a keď sa tá charizma naplní, už nie je tá potreba v cirkvi, jednoducho Kongregácie zanikajú. Ale tu aj ja tak osobne vidím, že je to veľká Božia prozreteľnosť, že sme vlastne mohli úplne zaniknúť, keď sme sa už nemohli venovať tomu prvotnému dielu. Ale jednoducho Boh poslal svätú Faustínu k nám, aby nám rozšírila charizmu a zachovalo nás to. Lebo je to veľmi potrebné v tomto čase. Pre tento svet – Božie milosrdenstvo.

Takže teraz ste na Slovensku, tu na východe. Aké máte plány?

Sestra Pavla

Áno, máme celý kalendár zaplnený (smiech).

Nemyslel som na návštevy farností, duchovné obnovy, ktoré isto máte v hojnom počte. Skôr som mieril na cieľ, posolstvo, po-

slanie, ktoré je vám dané. S čím chcete dnešný svet oslovovať, čo mu prinášať, ako ho obnovovať?

Sestra Jana-Mária

My sme chceli aj tu na Slovensku vybudovať taký dom, kde by sme sa venovali týmto dievčatám, čiže tomu, čo bolo prvotnou charizmou v našej Kongregácii. Ale zatiaľ nemáme na to podmienky. Zatiaľ robíme to, čo môžeme. Na Slovensku sme iba v Košiciach a v Hrušove. Čiže naša služba spočíva v chodení po farnostiach a hlásať Božie milosrdenstvo. Aj v Košiciach, aj u nás v Hrušove sme iba v podnájme. Je to bývalá škola, ale je to farská budova. Sme tam tri sestry, takže sme tu u vás teraz 75 %.

Keď už spomínate nás, našu farnosť, vedeli ste, kde je Víťaz?

Sestra Pavla

Vedeli sme, ale ja som tu ešte nebola. Mám tu kamarátku. Ale keď nás pozývajú, všade radi príde a „vygúglime“ si kde vás hľadať.

Sestra Jana-Mária

Ja som prvýkrát počula o Víťaze, keď sme boli vo farnosti Hraň. Tam pôsobí pán farár Vlado Čech a on nám ukazoval fotku, odkiaľ pochádza, fotku Víťaza. Tam som prvýkrát počula o Víťaze.

Aký máte názor na vzťah mladých k duchovným veciam? Je perspektíva, aby vám mladé novicky pribúdali, alebo skôr naopak? Samozrejme, to všetko riadi náš Pán.

Sestra Pavla

Máme teraz dve postulanky. Pre nás je to stále takým požením. Vidíme, že nás Pán potrebuje. V porovnaní s Poľskom, kde je to oveľa väčšie, tam majú šesť, štyri postulanky a my máme dve.

Takže je to dobré.

Sestra Jana-Mária

Veľa mladých ľudí cíti povolanie, len nedokážu urobiť prvý krok, vykročiť. Aspoň zo svojich skúseností hovorím, keď som ja vstupovala, tak najhorší bol ten prvý krok. To má človek pocit, že vstupuje do čiernej diery, nevie, kam ide a potrebuje, ako mne raz jeden kňaz povedal: "Ty čakáš na špeciálny list z neba a povie ti: Áno, vstúp do tejto kongregácie a podpis bude: Tvoj Boh." Čiže niekedy títo mladí ako keby čakali na nejaké špeciálne udalosti, ale Boh sa nám prihovára aj cez malé veci. A jednoducho, nikdy sa nepresvedčíš, dokiaľ sama neskúsiš. Urobiť ten prvý krok je dôležité a tú 100% istotu nám nikto nedá. Formácia je naozaj dlhý čas a či po postuláte, alebo noviciáte sa dá aj odísť. Lebo veľa mladých ľudí je nerozhodných, nevie či vstúpiť do manželstva, alebo zasväteného života. Jednoducho treba dôverovať Pánu Bohu a urobiť ten prvý krok. Aj ja, keď som sa rozhodovala, mala som prácu, prijali ma na školu a nevedela som či urobím dobre, že sa všetkého vzdám a idem do neznámeho, neviem čo bude so mnou. Preto takým posolstvom pre mladých je, že aj keď by sa im zdalo, že vstupujú do tmy, nie je to pravda, lebo v tej tme je svetlo. Nebáť sa vykročiť, keď cítim v sebe povolanie, aspoň skúsiť a presvedčiť sa, či je toto moja cesta.

Sestra Pavla

Ja sa tiež pridávam k tomuto názoru sestričky, že je to len v tom prvotnom vykročení, že sa netreba báť, aj keď je to ťažké, je to boj. U mladých je vidieť, že sa nevedia rozhodnúť, že sa boja

urobiť rozhodný krok, tá hranica sa posúva, neviem kam. Je cítiť, že mladí nie sú rozhodní, nevedia zobrať zodpovednosť za svoj život do svojich rúk. Bývajú pri rodičoch, ktorí sa o nich starajú a ako keby sa nevedeli od nich odstrihnúť, osamostatniť sa, prijať zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Chýba im zodpovednosť.

Ako ste sa u nás cítili?

Sestra Jana-Mária

Ja som sa tu cítila veľmi dobre, veľmi som sa tu tešila. A keď som videla tých ľudí, deti, mala som takú radosť. Aj keď ja osobne som taká trémistka, že keď by som mala niečo povedať, tak by mi to robilo problém. Ale tak som sa tešila, aká je veľká tá Božia láska, Božie milosrdenstvo, ako túži po každom jednom z nás, že svätá omša to je úžasný dar, kde sa stretávame so živým milosrdným Kristom, alebo svätá spoveď. A za to som sa aj modlila, aj spolu so sestričkami, naďalej vás budeme zahŕňať do svojich modlitieb. Aby sme sa tak neustále otvárali pre Božiu lásku. Možno je to v našom živote niekedy všelijaké, raz sa otvoríme, raz sa zatvoríme, ale Božie milosrdenstvo je tu stále, stále treba prosiť. Zároveň aj my vás prosíme o modlitbu.

Sestra Pavla

Pre mňa osobne je veľkou výzvou, keď ideme niekam, ale zároveň rada spoznávam nových ľudí a nové situácie. Tiež je pre mňa osobne väčším obohatením to, že sa môžem s niekým stretnúť, že ľudia prichádzajú s takou dôverou a oslovia nás, dajú nám dôveru. Cítim sa toho nehodná, ale zároveň ma to duchovne povzbudzuje.

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: Bc. M. Gondová a M. Magda

NÁZORY a SVEDECTVÁ

Do redakcie sme dostali email tohoto znenia:

V prílohe Vám zasielam nádherný a hlavne skutočný príbeh veľmi "vzácného" a po celý život celou dušou "Bohu oddaného" človeka, pána profesora Ondreja Hronec, ktorý roky pôsobí na akademickej pôde vysokého školstva. Zaslúžil sa o mnoho pozitívneho v oblasti environmentalistiky, teda zlepšenia životného prostredia. Už som Vám raz jeho článok zaslala a uverejnili ste ho.

Pán profesor Hronec je človek s veľkým "Č", pretože tento vzácny muž kade chodí, dobro činí. Aj ja sama som bola toho svedkom a pocítila som jeho skutky milosrdenstva. To by ale bolo na dlhšiu debatu. Pán profesor je proste "ANJEL na zemi". Mať možnosť cítiť teplú dlaň tohto "anjela" v ľudskej podobe je neopísateľná. A predstavte si, mám tú česť stretávať tohto "Božieho posla" na akademickej pôde, na pôde, ktorá je neraz veľmi progresívna a stresujúca.

Bola by som Vám veľmi vďačná, keby ste tieto jeho krásne a skutočné myšlienky zverejnil v našom najbližšom čísle farského časopisu Spektrum.

Tak ako mnohí ľudia čelia nevyliciteľnej chorobe, aj tento náš "POSOL skutkov milosrdenstva" bojuje so zákernou a nevyliciteľnou chorobou. Je však odovzdaný do vôle Božej.

Som presvedčená, že tieto jeho slová budú balzomom pre mnohých čitateľov našej farnosti a možno aj iných farností, ku ktorým sa náš časopis dostane a ktorých trápí podobný osud.

Verím, že rovnako ako tento "vzácný pán profesor", tak aj oni pochopia zmysel nášho bytia na tomto svete a odovzdajú sa, tak ako on píše, "do Božích rúk".

Ďakujem Vám za Vaše porozumenie a ústretovosť. Prípajam článok a foto pána profesora. Prajem krásny a požehnaný deň!

Marcela Stríšová

Mojich sedemnásť minút

Človek ťažko-preťažko prijíma správu, že práve jeho zasiahla zákerná, nevyliciteľná choroba. V nádeji prežitia sa musí rozhodovať medzi dvoma alternatívami. Alebo podstúpi ťažkú, viac ako päťhodinovú operáciu (bez záruky prebudenia!) alebo sa nechá ožiarit (ani presne nevieme čím, akými lúčmi), no a k tomu, aby bolo všetko poistené, pridajú niekoľko cyklov chemoterapie.

Ani mňa takáto správa neobišla. Verte – neverte, nesklátila ma. Práve v tých okamihoch som si viac ako inokedy uvedomoval, že Pán mi už doteraz doprial dožívať sa slušného veku a že prípadný skon by bol len krátkym prechodom do večnosti. Pravda, ešte je tu otázka, či som toho hodný?!

Zvolil som si druhú alternatívu. Zaujímavé, pripadal som si ako Jiří Wolker v jeho básni U röntgenu. Vo Faustovej izbe sa človek dozvedá, či sa narodil „pro štěstí aneb pro bolest.“ Napokon žiadnu faustovskú izbu som nevidel, nezažil, iba jedného krásneho letného dňa ma ožiaril obrovský kotúč tam, kde to bolo práve treba. A bolo toho dosť – tridsaťpäťkrát za sebou. Každé takéto stretnutie s neviditeľnými „lúčmi pre zdravie“ trvalo sedemnásť minút. (Prepočítavam na hodiny...) Obrovský časový priestor na to, aby sa človek nerušene porozprával s Bohom. Aby Mu v modlitbe povedal VŠETKO.

Cítil som sa ako v Sládkovičovej piesni: "...na ten svet som prišiel nahý a nahý sa navrátim". Absolútna bezmocnosť človeka, ktorý – nech by robil čokoľvek – ničoho nedosiahne. Akurát tá sila modlitby, uvedomovanie si, že je tu náš Stvoriteľ, Uzdravovateľ, Spasiteľ. A tak som mal tých istých sedemnásť minút na každodenný rozhovor, na obnaženie duše a na odovzdanie sa do Jeho rúk.

Čím viac bolo ožiarení a koža páliła, duša sa uzdravovala. Verte alebo nie, z každej rádioterapie a chemoterapie som sa vracal vyrovnanejší, pevnejší. Pomaly sa zotavujem z pravidelného žiarenia, no môj ďalší život (ako aj nás všetkých) zostáva už len v Božích rukách. A predsa! Zmocnel som. Hlavne na duchu. (Telo bojuje). Lebo, viete, nič v našom živote nie je dôležitejšie, ako Pána Boha neúnavne, úprimne prosiť o uzdravenie. O všetko, o celý náš život. A čo bude ďalej? Nuž to, čo chce On. Som predsa Jeho dieťaťom a rodičia sa o deti starajú. Môj nebeský Otec oveľa dôslednejšie, ako tí svetskí... .

Keby sa ma teraz niekto opýtal: „... a čo, keď tento boj prehráš?!" Smelo odpovedám: „Ja som svoj boj vyhral už teraz, lebo som sa odovzdal do Božích rúk! Nech sa stane tak alebo onak, viem, že to bude pre mňa najlepšie."

Prof. h. c. prof. Ing. Ondrej Hronec, DrSc., vysokoškolský profesor v oblasti environmentálneho manažmentu
 Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove

30 spôsobov pre otcov

Svätý Otec František tento týždeň na jednej zo svojich audiencií povedal: „Dokonca už ako biskup Buenos Aires som varoval pred pocitom osi- relosti, ktorý dnešné deti prežívajú. Pravidelne som sa pýtal otcov, či sa s deťmi hrajú, či majú odvahu na to, aby z lásky strácali čas so svojimi deťmi. Ach, odpoveď však nebola dobrá. Väčšina povedala: „Ale, ne- môžem, pretože mám toľko práce...“ A tomu vyrastajúcemu dieťaťu chýbal otec. Nehrával sa s ním, nestrácal s ním čas.“

Pápež tým chcel povedať, že keď chýba otec, deti sú občas akoby „si- rotami uprostred rodiny“. „Niekedy sa zdá, že otcovia dobre nevedia, aké miesto majú zaujať v rámci rodiny a ako majú vychovávať deti.“

Mnoho dospievajúcich, s ktorými som rozprávala a ktorí sa so mnou v minulosti podelili so svojou zlo- menosťou, by potvrdilo tieto priame slová pápeža Františka. Majú pocit, že sú sirotami v rámci rodiny, žijú s otcami, ktorí sú v ich prítomnosti, ale nikdy nie sú skutočne prítomní.

Vzala som na vedomie tento roz- šírený jav a rozhodla som sa, že by som si mala vziať nielen muža, ktorý by sa mi mohol zaviazat, že bude dobrým manželom, ale ktorý by tiež dokázal, že je schopný byť starostli- vým a prítomným otcom. Ja som mala otca, ktorý bol prítomný a to isté som chcela i pre svoje deti. Tým, že som si vzala Douga, som vyhrala jackpot!

Môžem sa s vami podeliť o spôso- by, akými môžu muži „strácať čas“ so svojimi deťmi, pretože som ich svedkom vo svojom vlastnom dome.

Tu je päť spôsobov, pomocou ktorých môj manžel „stráca čas“ s našimi deťmi:

1. Čas raňajok: Každé ráno môj

ilustračná snímka: Katarína Šimková

manžel naservíruje našim deťom ich cereálie, sedia pri pulte a rozprávajú len tak o ničom.

2. Čas túlenia: Každé ráno a čas- to aj pred spaním sedí môj manžel s deťmi na gauči a túlia sa k sebe. Žiadne zbytočné ozdoby, žiadne slová, žiadny zbytočný rozruch – len tak sedia blízko pri sebe a užívajú si vzájomnú spoločnosť.

3. Modlitba: Pred spaním alebo niekedy aj ráno Doug číta našim deťom ich Bibliu a deti sa ho pýtajú otázky a on načúva a odpovedá im tak, aby rozumeli.

4. Čas hry: Môj manžel sa snaží nájsť si čas aj na to, aby zápasil s mojím synom a na to, aby bol taneč- ným partnerom mojej dcéry počas jej nočných baletných predstavení.

5. Off-line čas: Namiesto toho, aby môj manžel surfoval na svojom tele- fóne na internete, snaží sa sledovať

a potvrdzovať veci, ktoré deti robia počas toho, keď sa sami hrajú, aby vedeli, že si ich všímá a aby vedeli, že to, čo robia, je dôležité.

Som rád, že František použil slová „strácať čas“, pretože byť otcom, ktorý je prítomný, nevyžaduje veľa fantázie, plánovania alebo vymýš- ľania. Deti sú celkom jednoduché. Chcú len, aby vedeli, že sú milované, že na nich záleží a že sú v bezpečí. O týchto veciach ich často uistia zdan- livo bezvýznamné skutky a činnosti.

Na záver tohto blogu som popro- sila o pomoc niekoľkých priateľov na Facebooku, ktorí sa so mnou podelili o spôsoby, akými trávia čas so svojimi deťmi alebo ako ho s nimi trávili ich otcovia, [veci,] ktoré v nich zanechali stopu, priniesli im radosť a zanechali [im] množstvo spomienok. Tu je tridsať nápadov pre otcov ako so svojimi deťmi „strácať čas“.

1. Zápasit s deťmi.
2. Hrať sa na dvore na naháňačku.
3. Čítať množstvo príbehov z kníh.
4. Učiť ich hrať na hudobnom nástroji.
5. Naučiť sa každý týždeň naspamäť jednu báseň a recitovať ju ako rodina.
6. Prihlásiť sa spoločne na bojové umenia či výtvarný krúžok.
7. Pracovať spolu v záhrade.
8. Naháňať sa okolo domu.
9. Tancovať pri hudbe.
10. Ísť na rande otec-dcéra alebo otec-syn, aby tak vzájomne strávili čas.
11. Ísť kempovať alebo chytať ryby.
12. Spolu sa modliť alebo čítať

- Písmo.
13. Kúpať sa v bazéne.
14. Sledovať spolu rozprávku alebo film.
15. Robiť spolu raňajky.
16. Hádzat si spolu do koša.
17. Poskladať puzzle.
18. Kresliť si alebo si maľovať.
19. Klásť triviálne otázky.
20. Vymýšľať si príbehy a hovoriť im ich.
21. Rozprávať sa o nejakej aktuálnej udalosti.
22. Navštíviť vysokoškolské športové hry.
23. Urobiť si roadtrip.

24. Lyžovať sa spolu.
25. Hrať stolný tenis alebo stolné hry.
26. Počúvať hudbu.
27. Pomôcť s domácimi úlohami.
28. Stavať si lego.
29. Zúčastniť sa spolu koncertu.
30. Prečítať si spolu tú istú knihu a porozprávať sa o nej.

Toto sú len niektoré z roztomilých spôsobov, akými moji priatelia na Facebooku alebo ich otcovia upútali alebo nadchli svoje deti. Akými spôsobmi „strácal čas“ s tebou tvoj otec?

ZDROJ: LifeSiteNews.com

Druhá májová nedeľa je už tradične Dňom matiek. V tento deň by sme mali našim mām prejavíť nielen úctu, ale najmä lásku. No platí to aj naopak. Veľa mám je dnes príliš zaneprázdnených na to, aby svoje deti vypočuli a vyjadrili im svoju lásku. Spisovateľ Bruno Ferrero v jednom zo svojich krátkych príbehov hovorí o sile lásky, ktorú nemusíme stále cítiť len zo slov, ale aj z jediného láskyplného pohľadu...

Oči

Jedna mladá mama bola raz večer v kuchyni úplne sústredená na svoju prácu. Pripravovala na večeru pražené zemiačky. Dala si na nich záležať. Deti ich mali rady. Pražené zemiačky, to bol ich obľúbený tanier. Najmenšie z detí, štvorročná dcérka, rozprávala mame všetko, čo v škôlke videla a robila. Mama jej jednoslabične, roztržito a bez záujmu prisviedčala. O chvíľu cítila, že ju ťahá za sukňu a počula: „Mama...“

Mama len prikývla a povedala akési slovo. Znova jej odpovedala stručne a bez záujmu pokračovala v šúpaní zemiakov. O päť minút sa dieťa zavesilo mame na sukňu, pritiahlo si ju k očiam a povedalo: „Mama, počúvaj ma očami.“

Počúvať niekoho očami znamená povedať mu: „Si pre mňa dôležitý.“ Všetky dôležité veci prechádzajú očami. Jedna mladá žena nechala svojej mame tento krátky list:

„Keď si si myslela, že sa nepozierám, zavesila si si môj prvý výkres na chladničku a dostala som chuť ostať doma a maľovať.“

Keď si si myslela, že sa nepozierám, dala si ešte túlavému kocúrovi a vtedy som pochopila, že starať sa o zvieratá je dobrá vec.

Keď si si myslela, že sa nepozierám, modlila si sa a ja som začala veriť, že Boh jestvuje a že sa s ním dá vždy hovoriť.

Keď si si myslela, že sa nepozierám, pobozkala si ma na dobrú noc a pochopila som, že ma máš rada.

Keď si si myslela, že sa nepozierám, videla som, ako ti po tvári stekajú slzy a naučila som sa, že niekedy veci nejdu dobre, ale že plač robí dobre.

Keď si si myslela, že sa nepozierám, usmiala si sa a vtedy sa mi zachcelo byť milá ako ty.

Keď si si myslela, že sa nepozierám a znepokojovala si sa o mňa, zachcelo sa mi znepokojovať sa o seba.

Keď si si myslela, že sa nepozierám, pozerala som sa a chcela som ti prejavíť vďačnosť za všetko, čo si urobila, keď si si myslela, že sa nepozierám.“

Bruno Ferrero (príbeh je z knihy
Život je všetko, čo máme)

Tichý deň

(skutočný príbeh)

Bol tichý deň 10. júna 1942. No popoludní sa od južného obzoru nad Novým Mestom Nad Váhom začali približovať husté čierne mraky, ktoré signalizovali zmenu počasia. Práve do kresťanských chrámov vchádzali rodičia Tausovci aj so svojou malou šesťročnou dcérkou Júliou. V snahe zachrániť sa pred deportáciou do Osvienčimu chceli vyznať kresťanskú vieru. Pán farár Matiš urobil všetko, aby ich vyznanie viery prebehlo podľa cirkevných zvyklostí, a tak si otec Dezider zvolil nové meno Milan a matka Ružena si vybrala meno Elena. Ich dcéra Júlia si vybrala meno Evka, lebo sa jej páčilo najviac. Pán farár v príhovore po krste vysoko ocenil rozhodnutie dievčatka a medzitým mu povedal:

"Milá Evička! Budeš nositeľkou mena, ktoré dostala aj naša pramäta v raji. Nech toto tvoje nové meno bude aj symbolom neodmysliteľnej povinnosti ctíť si rodičov, ktorí urobia všetko, aby ťa zachránili."

Ukázalo sa to, čo nevidieť. Hoci Tausovci prestúpili na kresťanskú vieru a zmenili si aj priezvisko, takže teraz boli Tomáškovci, aj tak sa ocitli na zozname na deportáciu. Hneď zavreli Evičku do Moravského Lieskového k notárovi Aladárovi Novákovi s prosbou, aby im dcérku ukryl. Oni sa rozhodli ísť do Podjavorinských hôr k tým, ktorí bojovali proti nacistom. Netušili však, že podobný osud čakal aj notára Nováka. Aj keď

si zmenil priezvisko z Novák na Spilman, tiež bol v ohrození. Preto Evičku radšej zaviedol do Dolných Bziniec k rodinke Pavla Ševčovica staršieho, ktorý mal dve dcéry a jedného syna. Tu sa našiel pre Evičku dostatočný úkryt, pribudlo jej však ďalšie meno - Čuľa! U Ševčovicov jej tak všetci hovorili preto, že bola akási spomienka na jej pôvodné meno Júlia. Veľakrát musela byť v úkryte, hlavne vtedy, keď do domu zavítali neznámi ľudia. Raz sa dokonca stalo, že ju museli previezť do Moravského Lieskového vo voze plnom slamy k priateľom Černým. Keď sa nebezpečenstvo pominulo, priviezli ju naspäť. Jej sa u Ševčovicov páčili najmä prvé Vianoce, ktoré u nich prežila podľa zvykov kresťanov. Keď sa matka Ševčovicová spýtala, ako je spokojná s oslavou narodenín Ježiša Krista, dievčatko odpovedalo:

"Keď s mamička a otecko vrátia, takto to budeme robiť aj my! A potom sa už nikdy nerozídeme!"

Rodičia sa vrátili, Evička však netušila, že na naplnenie toho ju čaká ešte jedna ťažká a chúlolistivá skúška. V škole dobehla všetko, o čo ju obrali roky, keď sa musela skrývať. Bola veľmi nadaná a mimoriadne krásna. Prekrásne vlasy, farbu očí zdedila po matke. O to väčšmi ju mal otec rád a tešil sa, že takto sa mu Boh odvdáčil za všetko, čo musel so svojou manželkou prežiť. Evičkina matka sa po oslobodení zamestnala ako

predavačka v predajni bicyklov a šijacích strojov. Predajňa bola na východnej strane námestia, pred vysokým Mariánskym stĺpom z roku 1696. Práve do tejto predajne zavítal vnuk Adolfa Huberta, Fred Dojč, ktorý si po pohrebe svojej matky Elišky Dojčovej prehliadal obchody na námestí. Fred Dojč prišiel do Nového Mesta nad Váhom zo Spojených štátov amerických. To, čo uvidel v predajni bicyklov a šijacích strojov, tak upútalo jeho pozornosť, že do nej chodieval denne. Našiel tam veľmi krásnu dievčinu Evičku Tomáškovú, do ktorej sa ihneď zamiloval. Požiadal jej rodičov, aby mu ju dali za manželku. Evičke navrhol, že sa zosobášia v USA. Keďže však Evička nemala vybačené potrebné cestovné doklady a aj Fredov pobyt na Slovensku sa končil, odcestoval bez nej, avšak s prísľubom, že jej doklady pošle spolu s lístkom na loď. Viac než šesťnásťročnej Evičke rodičia nebránili, aby odcestovala, hoci sa s ňou v Prahe, kam ju odprevadili na medzinárodný rýchlik, lúčili s ťažkým srdcom. Posledné objatie a bozky ukončila Evička slovami:

"Neplačte! Veď ja na Vás nezapudnem a vrátim sa! Verím, že sa všetko dobre skončí a Všemohúci mi pomôže, aby som sľub dodržala."

Po jej odchode prišiel čas Vianoc. Rodičia Milan a Elena ich mali oslavovať bez svojej milovanej dcéry. Matka celý týždeň pred Vianocami prepla-

kala. „Ale veď už toľko neplač! Urobíš všetko tak, ako nás naučila Evička po oslobodení, keď na štedrovečerný stôl dávala o jeden tanier navyše pre toho, kto by k nám nečakane mohol zavítať“, povedal manžel Milan Elenke. Nie je známe, čo sa odohralo medzi Evičkou a Fredom v Spojených štátoch. Je však isté, že keď sa raz Fred vrátil po niekoľkodňovej neprítomnosti do bytu, v ktorom s Evičkou bývali, už ju tam nenašiel. Využila jeho neprítomnosť, išla na letisko a odletela do Európy. Bolo to už v týždni, keď mali byť Vianoce.

Keďže mala peniaze, pobudla v Prahe, kde nakúpila darčeky pre rodičov. Do Nového Mesta nad Váhom pricestovala na Štedrý deň popoludní. V tom čase už rodičia Tomáškovci pripravovali štedrovečernú večeru. Matka dala na stôl o jeden tanier s príborom viac, pričom smutne poznamenala:

"Len aby na tom tanieri neboli moje slzy!"

Sotva to však dopovedala, niekto zaklopal na dvere. Otvorili a vo dverách zazreli taxikára Pavla Kubicu, ktorý im povedal: "Podťe prosím! Pomôžte tomu

vášmu potešeniu, lebo má za sebou nielen dlhú cestu, ale aj veľa batožiny a darčiekov! Priviezol som totiž vašu Evičku!"

Nedá sa opísať, akú radosť im spôsobil dcérkin návrat, no najmä to, s akou zanietenosťou im riekla:

"Sľub plním! Tak mi káže štvrté Božie prikázanie! A od tejto chvíle nás už nikto nerozdelí!" Evička potom vyštudovala pedagogickú školu a stala sa učiteľkou. Žiaľ, zákerná smrť ukončila jej mladý život.

spracoval: Pavol Majerník ml.

a Jozef Biroš ml.

ilustračná snímka: Martin Magda

Lenka Novotná

O slovách, skutkoch a láske

Pri prechádzaní parkom alebo lesom si z času na čas môžeme všimnúť na kmeňoch stromov vyryté srdiečka a v nich iniciály dvoch zamilovaných ľudí, ktorí takýmto spôsobom prezentujú svoju lásku. No nie je to len o stromoch. Aj mnohé autobusové zastávky či rôzne plagáty počarbané fixkami a sprejmi svedčia o tom, že láska mnohých dvojíc je taká hlboká, že ju treba dať najavo vo veľkom štýle. Prípadne okoloidúcich ubezpečiť, že vydrží prinajmenšom donekonečna.

Lenže, slová vyslovené či napísané, zostanú stále len slovami. Aj keď sú pred zrakmi všetkých ľudí a odolávajú výkyvom počasia. Zostanú spleťou písmen, ktorú si síce zapamätáme, ale ak nie je podložená skutkom, len ťažko jej uveríme. Ak nám niekto povie, že nás má rád a pritom nám nevenuje ani jedinú objatie či úsmev, budeme mať problém mu uveriť. Alebo naopak, budeme mu bezhlavo veriť a po čase, keď si zložíme ružové okuliare, zistíme, že sme boli príliš naivní. Či už ide o prvý alebo druhý príklad, princíp zostáva ten istý: „Lásku treba vložiť viac do skutkov ako do slov“ (sv. Ignác z Loyoly).

Na sociálnych sieťach sa denodenne stretávame s príbehmi mladých ľudí, ktorí „priznaniami“ v osobitných skupinách opisujú svoj citový život a delia sa so svojimi pocitmi a myšlienkami s celou virtuálnou komunitou. Ľudia ich príbehy čítajú, reagujú na ne, súhlasia s nimi alebo ich úplne zatracujú. Všetko sa odohráva viac-menej v anonymite virtuálneho prostredia, ktoré v súčasnosti predstavuje akýsi „azyl“ pre ventilovanie hnevu, sklamaní, smútku, no aj radosti a šťastia. Všetky emócie ľudí sú viditeľné, no zároveň bezpečne uzamknuté heslami, prezývkami či skrytou identitou.

A výsledok? Možno tak dobrý pocit z toho, že sa v takýchto skupinách stretne viac ľudí so

spoločným problémom a navzájom sa podporujú. Má to však jeden háčik a síce, že riešenie tohto problému neprebíha v osobnom rozhovore, kde si dvaja ľudia pozerajú do očí a snažia sa vzájomne prísť na to, kam sa všetky ich city vytratil. Problém nakoniec riešia všetci, len nie tí, ktorí ho naozaj majú. A možno by naozaj stačilo málo na to, aby si vyjasnili situáciu a nabrali odvahu na ospravedlnenie.

Slová sú všade, no občas hovoria až príliš málo. Väčšinou sa za nimi skrýva len plytké vyznanie momentálneho stavu. Chýba im podstata. Občas im chýbajú všetky tie „maličkosti“, ktoré prirovnávame k láske. Od pocitu, že sa človeku môžeme zdôveriť úplne so všetkým, cez spôsob, akým nás dokáže podporovať, až po malé prekvapenia, ktorými nám dokáže urobiť radosť.

A tieto navonok obyčajné prejavy lásky v nás znásobujú pocit, že sme naozaj milovaní. Prebúdajú v nás pocit istoty, ktorý je v súčasnosti viac raritou ako samozrejmosťou.

Láska a skutky, ktoré jej nasvedčujú, sú spojené obetou. Schopnosťou obetovať svoje pohodlie, kúsok zo svojho voľného času a svoje šťastie tak, aby sme obohatili život toho druhého. Aby sa pri nás cítil šťastný, spokojný a hlavne milovaný. Skutky, ktoré urobíme s láskou majú omnoho vyššiu hodnotu ako

slová, ktoré častým opakovaním niekedy strácajú svoju skutočnú podstatu.

Len nedávno sme slávili veľkonočné sviatky, počas ktorých sme si pripomenuli tú najväčšiu obeť lásky v histórii ľudstva, Ježišovu smrť na kríži. On sám dával viac prednosť skutkom než slovám. Keď hovoril, neplýtvav slovom a hovoril tak, aby ho všetci dokázali pochopiť. Aj pred smrťou takmer mlčal, známych je len Jeho sedem slov z kríža. Všetky Jeho vety nahradila jediná obeť, ukrižovanie. Na tretí deň, keď vstal z mŕtvych, tiež nenechal len odkaz či správu. Zjavil sa ženám pri hrobe a neskôr aj svojim učeníkom, aby uverili.

O pár dní sa začne mesiac máj, ktorý má prívlastok mesiac lásky. Je však škoda, že je v kalendári jediný s takýmto označením. Mesiacom lásky pre nás môže byť predsa každý jeden mesiac v roku, ak počas neho čo i len raz niekomu prejavíme lásku, hoci len malým skutkom.

Výrazne napísané vyznania či poznačená kôra stromu nezaručujú dlhšiu „trvanlivosť“ lásky. Chvíľu potešia, ale väčšinou sa stanú len spomienkami, pre niekoho šťastnými, pre iného bolestnými. Skutok lásky si síce vyžaduje viac odvahy a trpezlivosti, ale stále sa nám bude pripomínať. Lebo lásku, ktorú iným rozdáme, sa nám skôr či neskôr vráti dvojnásobne...

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva.

Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

My, mladí, máme zachrániť rodinu?

Je fakt, že rodina v súčasnosti prechádza krízou. Veľký počet párov dnes dáva prednosť voľnému spoluzitiu namiesto života v manželstve, aby nič nekomplikovalo ich rozchod, ak sa preň raz rozhodnú.

Veľmi veľa manželstiev končí odlukou a niektoré sú vyhlásené za nulitné. Rozvod je nielen legalizovaný, no aj veľmi rozšírený. Stáva sa neraz jednoduchým riešením každého problému - závažného, alebo aj banálneho!

A tak dnes narastá počet detí, ktoré žijú s jedným rodičom, alebo musia tráviť dni - pendlujúc sem a tam - od jedného rodiča k druhému. A pribúda aj slobodných matiek.

Ďalšou charakteristikou súčasnej

mentality, najmä v Európe, je nemať deti, a ak, tak maximálne jedno! Na druhej strane môžete skoro ráno vidieť na prechádzke množstvo ľudí so psom!!! A zvieratá takto nahrádzajú deti. Jeden zo súčasných trendov manželstva homosexuálov.

Pravá rodina, stvorená Bohom, sa skladá z muža a ženy (manžela a manželky). Toto je ideálna klasická rodina spolu s deťmi, ktorú treba ochraňovať! A pri tejto ochrane, vy mladí, musíte byť múdri a odvážni.

Som si istý, že vy všetci mladí, ktorí čítate tieto riadky, uvažujete nad založením normálnej kresťanskej rodiny, akú chce mať Boh a svet zároveň.

Dôležité je, aby ste vstúpili do

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

manželstva s pevnými morálnymi zásadami. Inak sa pridáte k tým, ktorí ju namiesto budovania rozvracajú. A nielen to.

Veď bez spoľahlivej a svojej rodiny dôjde k rozkladu celej spoločnosti a tiež i samotnej Cirkvi. Je na každom z vás, ako sa rozhodnete žiť a pre koho!

ilustračná snímka: Martin Magda

Vďaka za mamu

Vďaka Ti, Bože,
za moju mamku,
že si ma práve tejto žene dal.
Mne ju a mňa,
vtedy malú,
navzájom si nás nám daroval.

Spomínam na detstvo,
na sobotné rána,
keď v kuchyni varila
kakao nám mama.
Cítim aj dnes
tú pohodu a vôňu...
V duchu som sa bála -
čo ak prídem o ňu.

Vďaka - ešte je tu.
Pri mne stojí stále.
Jej láska a srdce
so mnou cítia žiaľ,
so mnou sa v šťastí
smeje a teší.
Ďakujem Bohu,
mamička, že si.

Čím viac mám rokov,
tým viac si vážim,
že objať mamku,
chytiť za ruku, počuť jej hlas
aj rady stále môžem.
V jej láske mám
skalopevnú záruku.

Sama som mamou.
Mama skoro zistí,
že dieťa nikdy
obety jej nesplatí.
Tak jej Ty, Bože,
vo svojej milosti,
prosím, nech všetky raz
v nebi odplatíš.

Nezabúdajme, deti,
na svoje mamky,
pre ruchy a zhon dnešných čias.
Dajte im pozornosť
a teplo našej lásky,
kým dovolí nám to
neúplatný čas.
Danka Skačanová (Veľčoková)

Čo ohrozuje slovenskú rodinu? Vojna

Okrem tých hrozieb, ktoré rodinu a manželstvo oslabujú, je tu ešte reálna hrozba fyzického zničenia rodín. Tou najhoršou a zároveň veľmi aktuálnou je vojna. Prebieha už niekoľko stoviek kilometrov od nás a ničí ukrajinské rodiny. A má potenciál rozšíriť sa, lebo sú svetové elity, ktoré chcú väčšiu vojnu a väčšie zisky nielen pre zbrojársky a vojenský priemysel.

Vojna je to najhoršie, čo sa môže stať. A ľahko do nej môžeme byť zatiahnutí, ak už nie sme. Podľa hlavného amerického odporcu vojny Rona Paula ekonomické sankcie sú aktom vojny. Žijeme v dobe, keď sa aj definícia vojny mení, nevedie sa len priamo na fronte, ale na rôznych iných úrovniach – informačnej, ekonomickej, psychologickej, atď. Máme dojem, že žijeme v mieri a pritom sme vo vojne s inou krajinou.

Taký stav tu zažívame už celé desaťročia, keď ide o skryté, no masové ničenie ľudských životom pred narodením. Nenarodené deti sú odtrhnuté od potravy, ktorá by im umožnila rásť, sacími prístrojmi počas potratu. Sú to aj týždňové embryá, ktoré hormonálna antikoncepcia vyhladuje priamo v maternici tým, že im neumožní uhniezdiť sa v nej. A embryá vyrobené umelo a pre nechcenosť vyhodene bez akejkoľvek šance byť nasýtené v maternici a ďalej rásť.

Hlad, vyhladovanie a zabíjanie sú typické pre vojnu. Dnes vo svete niet azda miesta, kde by ľudia hladovali okrem regiónov, kde prebiehajú vojnové konflikty. Kresťania teraz počas pôstu počujú slová: „Bol som hladný a smädný a nenasýtili ste ma... Komu ste tak urobili, mne ste urobili.“ Vyhladovaných máme stále okolo seba, hoci máme dojem, že žijeme v čase mieru. Lebo ich nevidíme, lebo sú skrytí v lone matky a vyhladovaní v štátom licencovaných a financovaných inštitúciách.

Tou najosvedčenejšou taktikou je nehovoriť a nevenovať žiadnu pozornosť obetiam, zastaviť akýkoľvek prejav súcitu, či náznaku toho, že nejakí ľudia sú obeťami vojny a rozrušujú náš pohodlný život. V čase pôstu sa majme na pozore pred touto propagandou Satana. Tá bola vždy prefikaná, jeho taktiky nesmierne inteligentné a dnes to má pekne uľahčené vybudovanou ľahostajnosťou u ľudí k druhým. Nie nenávisť, ale ľahostajnosť je opakom lásky.

Táto ľahostajnosť je príčinou zla, ktoré nadobúda obľudné rozmery. Keď tu desaťročia tolerujeme zabíjanie detí, dokonca sme sa celosvetovo zbavili už vyše 3 miliárd potratovou genocídou, tak čo nás zastaví pred vyvražďovaním narodených? Doteraz to bol len strach pred dôsledkami nukleárnej vojny, no aj ten už mnohí dali bokom. Hrozí údajne len jeden rok bez leta, tzv. nukleárna zima a potom sa ekosystém môže znova obnoviť. Elita má pripravené bunkre, plány a neviem čo, aby také niečo prežila a spustila novú kapitolu dejín sveta, ktorá bola doteraz len sci-fi – prežitie vyvolených.

Ako ináč si vysvetliť tlak na globálnu nukleárnu vojnu, ktorú tu mocnosti silne podporujúce potratovú genocídu, vyvíjajú? Tak ako sa čnosť buduje na čnosti, tak sa zlo rozširuje zlom. Slová Matky Terezy o tom, že nukleárna vojna je dôsledkom potratu, sa dnes ukazujú prorocké. Ale ani strach z trestu nevyruší tých, pre ktorých sa pohodlnosť stala spôsobom prežitia teraz a dnes.

To však nie je cesta kresťana. Milión slovenských kresťanov a nekresťanov sa prebudil v referende k hrozbe ideológie, ktorá rozkladá rodinu. Je čas, aby sme sa prebudili aj voči vojne, ktorá fyzicky zabíja rodinu. Byť neutrálny voči potratu znamená byť ľahostajný. No byť neutrálny vojensky a ekonomicky znamená podporovať mier. Najlepšou pomocou slovenským rodinám dnes je vzoprieť sa vojne, ktorá vyhladúva a ničí národy.

Ing. Jana Tutková, M.A., riaditeľka Centra pre bioetickú reformu www.pravonazivot.sk

Ahoj, deti!

Ahoj, deti!

Neuveriteľné! Máme po veľkonočných sviatkoch aj prázdninách a je tu koniec apríla. Najbližší piatok bude pre našu farnosť o niečo výnimočnejší. Nielenže bude v kalendári svietiť dátum 1. máj, ale liturgický kalendár uvádza spomienku na sv. Jozefa robotníka.

Po stopách svätcov

Jozef z Nazareta, manžel Panny Márie, pestún Pána Ježiša... Je patrónom otcov, tesárov aj robotníkov a určite viete, že je aj patrónom nášho kostola. Meno v hebrejčine znamená Boh pridal, rozhojnil.

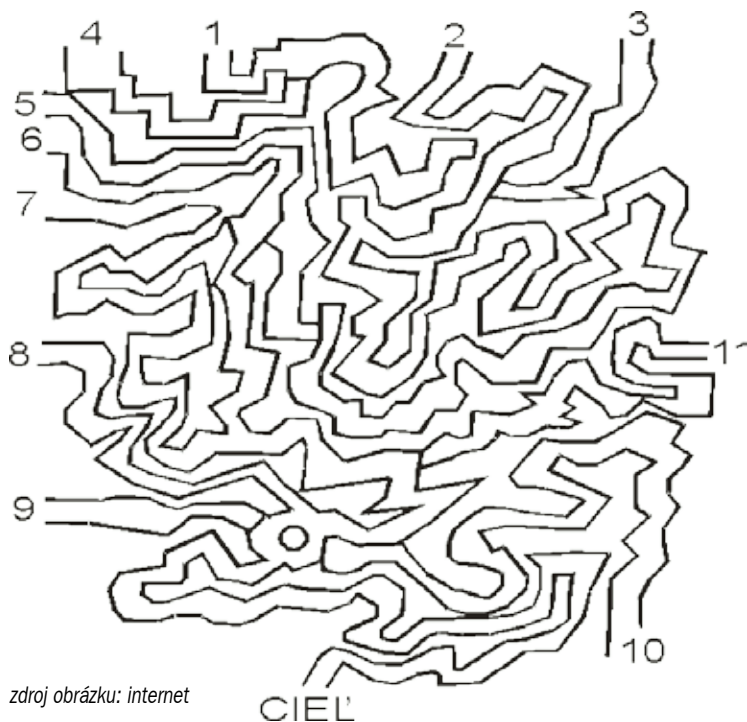
23. máj je Svetový deň korytnačiek

Vedeli ste? Lebo ja nie. Začalo sa to v roku 2000 a dodnes záchranári podnecujú ľudí o záujem ochrany ohrozených druhov korytnačiek. Korytnačky sú plazy, ktoré sú najviac ohrozované práve nami. Sú odchyťované kvôli obchodu, pre jedlo aj priemysel.

Najkrajší májový deň

Pýtate sa, ktorý? No predsa ten s najväčším srdcom, srdcom mamy. Lásku k mame je slovami ťažké vyjadriť. Inšpirovať sa môžete básnikom Milanom Rúfusom a jeho Plachou modlitbou za mamkino srdce, ktorú mnohí poznáte.

Nezabudnite na svoju mamu, určite ju potešíte aj objatím, kvetom či bozkom na líce. Hlavné je, že svoju vďaku skromne prejavíte. ;)

zdroj obrázku: internet

Plachá modlitba za mamkino srdce

Keby som videla
i v najskrytejšom sničku,
kde na zemi je toľko dobrých slov,
zložila by som z nich modlitbu za
mamičku.
Veď ona sama je už modlitbou.

Jej pohladenie,
jej úsmev i jej vráska,
sú ako modlitba, čo do nej vložil
Boh.

Mama je láska.
Pusto by sa nám žilo bez tých
dvoch.

“Kde som ju videl, odkiaľ sme si
známi?”
usmial sa Stvoriteľ,
keď stvoril srdce mamy.

A vedel dobre, že nemôže byť iná.
Pretože raz aj On
jej zverí svojho Syna.

Milan Rúfus

Pod'akovanie

23. marca sme sa vo filiálnej obci Ovčie rozlúčili s mamkou, babkou, prababkou Magdalenou Humeňanskou. Zádušnu sv. omšu celebraval Mons. Štefan Sečka, spišský biskup. Táto zosnulá mamka vychovala 11 detí, z toho dve reholné sestry sr. Davidu a sr. Mariellu, ktoré slúžia Bohu v Kongregácii Milosrdných sestier Svätého Kríža. Pri rozlúčke odznelo toto pod'akovanie:

"Drahí prítomní, stretli sme sa tu pri tej najsmutnejšej príležitosti, pri poslednej rozlúčke s našou mamičkou, babičkou a prababičkou.

Predišla nás do večnosti v pokročilom veku. Deň jej posledného vydýchnutia bol vyvrcholením bolesti, ktorá ju trápila dlhý čas. A teraz cítime, že napriek veľkému smútku, ktorý prežívame, nastáva v našich dušiach uvoľnenie tej veľkej bolesti, ktorú sme s ňou prežívali, pretože sme videli trápiť sa milovaného človeka. Jej trápenie sa skončilo. Veríme že jej duša je už v nebičku.

Naša babka bola výnimočná žena. Lásková, starostlivá, žena s dobrým srdcom. Mala veľkú schopnosť vcítiť sa do druhého, zmysel pre pochopenie toho druhého. Bola ochotná pomôcť vždy, keď to niekto potreboval. Možno práve preto, že ona sama musela vo svojom živote všeličo prelúsknuť. Život sa jej postaral o veľa situácií, kedy bola skúšaná jej sila.

Ona však mala vieru. Vieru v Boha, v dobro. Jej zmyslom života bolo starať sa o druhých a rozdávať lásku. A tá viera a láska ostala teraz v nás. A tak, aj keď nás naša babka opustila, naďalej ostáva žiť v našich srdciach. Verím tomu, že si našu babku uchováme v živej pamäti ešte z čias, keď bola plná života, radosti a energie a my sme boli spolu s ňou šťastní.

Babička naša, ďakujeme Ti za všetko, čo si nám dala. Odpočívaj v pokoji!

Deti: Mária, Štefan, Bernardína, Magdaléna, Monika, Helena, Žofia, Terézia, Marek, Eva - s. Dávida, Agáta - s. Mariella

snímka: Martin Magda

Trampoty v manželstve

92. Romantika nás vtahuje do nášho sveta

ilustračná snímka: Andrea Galicová

Romantika má veľký potenciál vtiahnuť nás do sveta, ktorý patrí iba nám dvom – životným partnerom v sviatostnom manželskom zväzku – do sveta, v ktorom sa prebudí naša predstavivosť a naše zmysly sa povzbudia.

Romantika zabráni tomu, aby sa náš sexuálny život nestal iba mechanickým a rutinným. Romantická atmosféra a jej prežívanie vytvára prostredie pre milovanie, ktoré spája všetky súčasti nášho bytia a zbližuje nás. Obvykle hrá väčšiu rolu v sexuálnom vzrušení u ženy než u muža.

Ak zanedbáme romantiku a naše manželstvo sa točí len okolo upratovania, varenia a platenia účtov, môžeme skončiť ako dobrí spolupracovníci, a nie ako dobrí milenci a šťastní manželia.

Môžeme sa dokonca v súvislosti so sexom začať cítiť jeden pred druhým akosi trápne, čo sa nám na začiatku manželstva zdalo iste nepredstaviteľné.

Partneri môžu a majú vytvárať romantické ovzdušie jeden pre

druhého, a to často a spontánne, bez nútenia sa a veľkého špekulovania – celkom prirodzene. Nemusí to znamenať veľké náklady.

Stačí jednoducho urobiť niečo, čo vybočuje z bežnej rutiny: prechádzka popri rieke, piknik v záhrade, či niekde na lúke alebo návšteva kina, divadla.

Ak môžete spolu ísť niekde na víkend, zmena iného alebo cudzieho prostredia navodí často pocity vzrušenia a romantiky. Je už len na jednotlivých životných partneroch, ako dokážu byť kreatívni a ako im záleží na vzájomnom budovaní manželskej lásky.

MUDr. B. Vaščák

Ohlášky

- sobáš 9. mája v Ovčí o 15:00
Peter Podsedlý, syn rodičov Igora a Margity rod. Murckovej, narodený v Prešove, bývajúci v Krásnej Lúke a **Zuzana Baranová**, dcéra rodičov Vojtecha a † Marty rod. Sajdakovej, narodená v Prešove, bývajúca v Ovčí.

Stalo sa:

- 22. 3. v nedelu prišli do našej farnosti rehoľné sestry z Kongregácie Matky Božieho Milosrdenstva z Nižného Hrušova; pri sv. omšiach sa k nám prihovorili a priblížili nám pravdu o milosrdnej Božej láske ku každému človeku

- 2. - 4. 4. sme slávili Veľkonočné trojdnie - umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie Pána Ježiša Krista; najväčšie sviatky našej spásy

- 3. 4. bola krížová cesta vo Veľký piatok vo Víťaze o 11:00 h v kostole, keďže bolo zlé počasie a veľmi chladno

- 3. 4. Na Veľký piatok sme pred obradmi začali deviatnik pred sviatkom Božieho milosrdenstva

- 5. 4. v nedelu sme slávili najväčší sviatok - Zmŕtvychvstanie Pána Ježiša

Stane sa:

- 1. 5. odpustová slávnosť k sv. Jozefovi, robotníkovi; slávnostným kazateľom bude vdp. Martin Uhál, docent Teologickej fakulty v Košiciach a výpomocný duchovný vo farnosti Košice-Myslava

- 9. 5. v sobotu sa chystá jedenásta rozhlasová púť rádia Lumen do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove

- 20. 5. v stredu bude v našej farnosti celodenná poklona vo farskom kostole vo Víťaze od 10:00 h do 18:00 h a vo filiálnom kostole v Ovčí od 13:00 h do 18:00 h

- 14. 5. slávime Nanebovstúpenie Pána, prikázaný sviatok

- 28. 5. slávime nový sviatok Nášho Pána Ježiša Krista, najvyššieho a večného kňaza, ktorý slávime od roku 2014, stále vo štvrtok po Zoslaní Ducha Svätého

- 31. 5. na sviatok Najsvätejšej Trojice bude vo filiálnej obci v Ovčí v kostole sv. Barbory 1. sväté prijímanie šiestich detí o 10:30 h

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
27. 4.	Pondelok				
28. 4.	Utorok	18:00	50: Albín a Alžbeta Adamkovičovi		
29. 4.	Streda			18:00	† Ján, Justína a Žofia Pribulovci
30. 4.	Štvrtok	7:00	† Ján		
1. 5.	Sv. Jozefa, robotníka	7:30	za ZBP Imricha Čecha a jeho rodiny	18:00	za duše v očistci
		10:30	odpušková slávnosť - za požiarnikov		
2. 5.	Sobota	7:00	za ružencové bratstvo	17:00	za živých a mrtvých členov Ruž. bratstva
		11:00	za spolužiakov 1954-1955 (sv. Ondrej)		
3. 5.	5. veľkonočná nedeľa - B	7:30	† Florián a Martin Uliční	9:00	† František, Žofia, Anton a Berta
		10:30	za farnosť		
4. 5.	Pondelok				
5. 5.	Utorok	18:00	† František a Veronika Jenčovci		
6. 5.	Streda			18:00	za ZBP Františka Bednárika a jeho rodiny
7. 5.	Štvrtok	7:00	† Vojtech a Žofia Berthótyovci		
8. 5.	Piatok	18:00	† Apolónia Mihálová	17:00	† Apolónia, Jozef a Jozef
9. 5.	Sobota	7:00	za tvorcov časopisu Spektrum	15:00	sobáš: P. Podsedlý - Z. Baranová
10. 5.	6. veľkonočná nedeľa - B	7:30	za farnosť	9:00	50: Anna Baranová
		10:30	† Filip Nehila (kaplnka v Doline)		
11. 5.	Pondelok				
12. 5.	Utorok	18:00	† Vincent Jurčišin		
13. 5.	Streda			18:00	† Mária a Valent Balogovci
14. 5.	Nanebovstúpenie Pána	7:00	† Ján, Mária a Ján Čechovci	17:00	† Žofia, Jakub, Justína a Jozef
		18:00	za farnosť		
15. 5.	Piatok	18:00	za ZBP bohuznámej rodiny	17:00	za ZBP bohuznámej osoby
16. 5.	Sobota	7:00	† Rastislav Čech		
17. 5.	7. veľkonočná nedeľa - B	7:30	† Imrich, Alžbeta a Cyril	9:00	† Mikuláš Kollár
		10:30	za farnosť		
18. 5.	Pondelok				
19. 5.	Utorok	18:00	† Terézia Miškuřová rod. Gregová		
20. 5.	Streda			18:00	† Žofia, Jozef, Jozefína a Valent Baranovci
21. 5.	Štvrtok	7:00	† Helena, Štefan a Flavián		
22. 5.	Piatok	18:00	70: Ján Baloga	17:00	† Štefan, Žofia a Mikuláš Kollárovci
23. 5.	Sobota	7:00	† Rastislav Čech		
24. 5.	Zoslanie Ducha Svätého	7:30	† Richard Galdun (výročná)	9:00	za farnosť
		10:30	† Katarína Balogová (výročná)		
25. 5.	Svätodušný Pondelok	18:00	† Štefan, Vavrínek a Františka	17:00	† Regína a Martin Balogovci
26. 5.	Utorok	18:00	50: Štefan a Estera Uliční		
27. 5.	Streda			18:00	za duše v očistci
28. 5.	Večného Križa J.K.	7:00	za ZBP bohuznámej rodiny	18:00	† Ján, Apolónia, Jozef a Veronika
29. 5.	Piatok	18:00	† Jozef Galdun (výročná)	17:00	za ZBP rodiny Olejárovej
30. 5.	Sobota	7:00	70: Anton Grejták		
31. 5.	Najsvätejšia Trojica	7:30	† František a Apolónia Štofaníkovci	10:30	1. sväté prijímanie
		10:30	80: Berta Magdová		

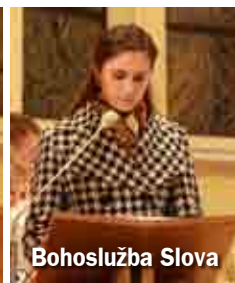

Vel'ká noc vo Vítaze

Biela sobota - požehnanie jedál

Velkonočný
chválospev

Bohoslužba Slova

Procesia po veľkonočnej vigílii

Vel'ká noc v Ovčí

Křížová cesta na Velký piatok

Obrady Velkého piatku

Biela sobota - požehnanie jedál

Bohoslužba Slova

Procesia po veľkonočnej vigílii